

žarek dobrote

1/XI
januar
2013

glasilo slovenske karitas

Karitas

TEMA MESECA

3 ••• Biti v sožitju

V OBMOČJU SOČUTJA

4 ••• Sočutje v sprejemajoči ljubezni

MEDGENERACIJSKA SOLIDARNOST

5 ••• Medgeneracijsko sožitje v župnijskih Karitas

V LUČI STROKOVNOSTI

7 ••• Metode poslušanja

8 ••• Dobronamernost

UTRINKI IZ TEDNA KARITAS

9 ••• Slomškova Ponikva in romanje sodelavcev Karitas

10 ••• Iz kuhinjske zakladnice Škofijske karitas Celje

11 ••• Koncert Klic dobrote

11 ••• Zahvale sodelujočim na Klicu dobrote 2012

12 ••• Jožica Roglič prejela osrednje državno nagrado na področju prostovoljstva

13 ••• Pričevalka Božje ljubezni

14 ••• Dan komune v slovenskih centrih skupnosti Srečanje

15 ••• Začetki delovanja mreže za socialno vključenost - Vključen.si

KOPER

16 ••• Umetniki z Karitas

17 ••• Teden Karitas na Primorskem

17 ••• Miklavž je prinesel dar Pustne Sobotne iskricice v Staro Goro

18 ••• Priznanja ob svetovnem dnevu prostovoljcev

LJUBLJANA

18 ••• Dobrodelni koncert vrhniške župnijske Karitas

19 ••• Delo z mladimi v ŽK Gorje

MARIBOR

20 ••• Dobrodelni koncert Župnijske Karitas Šentilj v Slovenskih goricah

21 ••• Druženje z učenci OŠ Lenart

MURSKA SOBOTA

22 ••• Dvajset let župnijske Karitas v župniji Turnišče

23 ••• Vpetost Župnijske Karitas v okolje

NOVO MESTO

24 ••• Ko zasijejo utrujene oči

25 ••• Dejmo skupaj zaživet

27 ••• Tragična novica iz Caritas Nemčije

27 ••• Republika Avstrija in Mohorjeva družba podarila knjige

Napovednik dogodkov
tokrat najdete na strani 24!

PRIDITE IN POGLEJTE

Imre Jerebic

Novo cerkveno in civilno leto je priložnost ter obveznost, da pogledamo nazaj in naprej, kje smo.

Spoštovani sodelavci Karitas, tudi nam govori starozavezni prerok Janez: »Pripravite Gospodovo pot, zravajte njegove steze! Vsaka dolina naj se napolni in vsaka gora in hrib naj se zniža.

Kar je krivo, naj bo ravno, in razkopana pota naj bodo gladka. In vse meso bo videlo Božje odrešenje« (Lk 3, 4–6).

Da, na poseben način – kot poslanci služenja – pripravljamo pot Gospodu v letu vere, ki je pred nami.

Zagotovo bi si zaslužili malo počitka sedaj na začetku cerkvenega ali civilnega leta in prav je tako. Kot dobri delavci v gospodovem vinogradu slovenske zemlje si zares to zaslužimo. V tem rahlem in napol spečem počivanju so naše oči, ušesa priprta in se morajo tu in tam ozreti nazaj na prehojeno lankoletno pot ter na veliko prostovoljno delo za uboge; in seveda moramo tu in tam pokukati naprej, kaj in kdo nas čaka v negotovi pomladi, poletju, jeseni. Menim, da na tak način, ko se bolj s srcem kot z velikimi analizami oziram na prehojeno pot služenja, počasi pripravljamo pot Gospodu, ki je tu, ki nas vabi v svoj vinograd in ki nam je celo pripravil mesto v njem. Potrebuje naše roke, potrebuje naše srce, potrebuje naše župnijske Karitas, škofijske Karitas in Slovensko Karitas, da bomo žive pričevalci njegove ljubezni, ki se zrcali po ubogih v slovenskem prostoru tudi danes.

Predvsem je pomembno, da v povabilu PRIDITE IN POGLEJTE ne nasedamo strahu, slabim novicam, obupnemu stanju. Bodimo znanilci upanja, dobrih novic, človekovega dostojanstva, veselega sožitja ..., kajti z nami je On, alfa in omega, ki usmerja tok tudi sedanje naše zgodovine po naših rokah, po naših srcih.

• FOTO NASLOVNA in ZADNJA STRAN: s. Aleša Stritar •

tema meseca

BITI V SOŽITJU

Imre Jerebic

Geslo tedna Karitas VESELJE V SOŽITJU, ki je sestavljeno iz dveh besed, je izziv in popotnica ne le za sodelavce prostovoljce Karitas, ampak tudi za vsakega kristjana danes.

Iti se pravo mero sožitja, pa ne pretesno, da ne bi delali spon ali posestništva v naših odnosih. Iti se pravo mero sožitja, pa ne preohlapno, da ne bi izgubili drug drugega in se šli samo zunanje sobivanje.

Iti se sožitje danes pomeni biti v pravem odnosu z nekom, biti blizu z nekom, biti varen ob nekom, biti v srcu nekoga ...

Iti se sožitje v veselju – gre za tisti notranji žar, da imam priložnost biti z nekom, da imam dar osrečiti ga, da imam možnost udomačiti se v njegovem srcu.

Naš čas je potrošniško, individualno in še zelo mobilno naravnano, kar bi prevedli, da živimo vsak v svojem svetu, da postavljamo svoje potrebe v ospredje in da nimamo časa niti zase, kaj šele za nekoga drugega. Toda gre za naš čas, ki ima poleg zgoraj naštetih slabosti tudi prednosti, saj smo na primer osveščeni, da je sožitje naša temeljna potreba, da npr. pravo sožitje prinaša zdravje, notranje zadovoljstvo, da nas »gor drži« v kriznih in hudih časih, da je sožitje z bližnjim dosti več kot materialne dobrine, takšna ali drugačna oblast, visok ali cenjen položaj v družbi, dosti več kot vse vrste omame.

Da, sožitje v veselju nas postavlja pred izbiro, da postane naša vsakdanja življenjska šola ne glede, koliko smo stari in kakšen je naš položaj, ter da se prepustimo toku časa ali ga lovimo za rep in celo kupujemo.

Sožitje z Nekom z veliko pisano je naša temeljna potreba in veselje v sožitju s tistim notranjim žarom, ker smo tako ustvarjeni in tako naravnani.

Vsak od nas si ustvarja pogoje in vrstni red, do koga se gre sožitje. Na našem vsakdanjem scenariju so trije nepogrešljivi partnerji sožitja – Jezus Kristus, naši bližnji in ubogi v naši sredi. Vsak od treh partnerjev je svojska šola učenja sožitja, pa vendar možna, ker je to v Božjem načrtu in v naših sposobnostih. Zanimariti enega partnerja sožitja pomeni rušiti Božji načrt, je pa naša potreba, da nekomu damo predanost v določenem življenjskem obdobju in določenem času.

Temeljno je, da gradimo zdrav odnos v sožitju, da se npr. udomačimo z Jezusom Kristusom, bližnjim, ubogim, da so npr. oni v naših srcih in jaz v njegovih.

• **Jezus Kristus – VIR SOŽITJA V VESELJU**
»Jaz sem trta, vi mladike. Kdor živi v meni in jaz v njem, rodi obilo sadu, kajti brez mene ne morete ničesar storiti« (Jn 15,5). Gre za hierarhijo, kdo je kdo in kakšni so učinki sožitja. V vsakdanjem življenju se dogodki pogosto odvijajo mimo ozke navezave na Kristusa, za katerega ni časa in ki postaja tam nekje daleč od našega vsakdanjega ritma življenja. Odvadili smo se klicati za njegov blagoslov, pozdravljati po starem, kot da nas je sram, da ne bi zmogli vsega sami. Kako čudno bi javnost odreagirala, če bi predsednik države ali predsednik vlade zaključil svoj govor ali poslanico: »Kristus nam pomagaj!« Enako se dogaja z verskimi znamenji v javnih prostorih, ki so lahko moteča za naše demokratično razmišljanje. Tudi nedelja je dan brezdelja, rekreacije in za Boga, če je čas za to. Pa vendar je tolažilno dejstvo, da On, Kristus, stoji pred vrati in trka in čaka, da mu jih odpremo, ter želi stopiti v naše srce, da bi večerjali (prim. Raz).

• **Naši bližnji – TEMELJ SOŽITJA** Toliko pišemo, govorimo, zbijamo šale na račun naših bližnjih in toliko najlepših besed, glasbe, umetnij je posvečeno našim najbližjim, da ni treba ponavljati, kdo so po rodbinski, prijateljski, službeni ali stanovski ravni. Smo socialna, občestvena, skupnostna bitja in že od nekdaj je bila največja kazen za človeka samica, danes pa je osamljenost ena najtežjih stvari, ki nas lahko doleti. Vemo in čutimo, da so bližnji del našega življenja; še več, so temelji, na katerih in ob katerih gradimo svoje osebnosti in svoje življenje. Dokaz, da je tako, so razne ustanove za vzgojo in prevzgojo mladih ter tudi za starejše po drugi svetovni vojni v realsocialističnih državah, kjer je zatajila bližina sočloveka in so bili rezultati izjemno slabi. **Kdo so bližnji, se tudi danes meri po bližini nekoga: žene, moža, otroka, starša, sodelavca, sožupljana, sokrajana ... do mene.** Ni treba besed, daril, veliko zunanjih okvirov; hitro začutimo, ali smo v srcu nekoga in on v našem ali pa ne in ali smo varni ob njem. Spoštovanje, skrb, skupno učenje, skupen prijeten dom, urejeni službeni, župnijski prostori so seveda potrebni elementi, da bližino nekoga udomačimo in negujemo.

• **Ubogi v naši sredi ognjišča sožitja** Uboge boste imeli vedno v svoji sredi, je poudaril Jezus. Realsocialistični sistemi so se tako hitro zlomili, ker so materialno uboge hoteli izriniti iz svoje srede in verjetno nehote proizvajali uboštvo na čutni in duhovni ravni. Karitas bo zmeraj potrebna, zato ji je sedanji papež Benedikt 16. v svoji prvi okrožnici »Deus caritas est – Bog je ljubezen« dal tako velik poudarek. **Gre za to, da se zavedamo in da znova in znova začutimo, da je delo za uboge in z ubogimi sestavina našega življenja.** Ubogi so v naši sredi, smo pri skupnem ognjišču. Od nas, ki se imamo za »manj uboge« (in ker smo prejeli dar služenja), je odvisno, ali se bodo ubogi dobro počutili ob našem ognjišču. Znamo narediti velike zidove, znamo narediti obrambne jarke v svojih srcih, v svojem načinu življenja, da ne morejo do nas in ne mi do njih. Naj grejo tja, sami so krivi, nič ne znajo narediti sami zase, nič se ne znajdejo ... Kaj pa naša čutna in duhovna revščina, ki jo spretno skrivamo ali rešujemo preko takšnih ali drugačnih dragih terapij, rekreacij, potovanj, kopičenja standarda, skrivanja za oblastjo in močjo ...? Skupno ognjišče s sosedovimi ubogimi brez dvoma lajša in rešuje tudi našo prikrito čutno in duhovno revščino, smo pri skupnem ognjišču sožitja in lajšanja svoje in revščine bližnjega. •

v objemu sočutja

SOČUTJE V SPREJEMAJOČI LJUBEZNI

I. del: POTRJEVATI SE V DOBREM

p. Karel Gržan

Vsak izmed nas potrebuje dom – v nas je kot strast močna potreba po objetosti in sprejetosti v območje sočutja – tiste brezpogojne ljubezni, v katerem smo prepoznani kot vredni v svojih konkretnih osebnih odličnostih (temeljni pogoj za samozavest), obenem pa smo sprejeti tudi tam, kjer smo neobgljeni (varovalka pred frustracijami in manipulacijami). Samo tisti, ki je bil prepoznani kot vreden v realnosti svoje osebnosti, bo zmogel rasti iz svojih osnov v neslutene razsežnosti življenjskih priložnosti.

Za samozavest – poosebljeni občutek, da si vreden – ne pomagajo knjige in v njih še tako dobri recepti. Potrebna je vsaj ena oseba, ki te je sprejela v območje sočutne zaznavnosti; potreben je vsaj nekdo, ki te je prepoznal kot dragocenega – ne zato, ker si idealen, pač pa zato, ker si v svoji osebni izvirnosti

dragocen. Fino je, če so to naši domači, zelo pogosto pa so to drugi. Kakorkoli, pomembno je, da te ima vsaj nekdo rad. Če ga ni, potem ječimo in smo nemirni iskalci, dokler ne najdemo osebe sočutja. Le sprejeti se lahko sprejmejo in sprejemajo tudi druge, samo ovrednoteni se zmorejo ovrednotiti in vrednotijo življenje ...

Spominjam se pogovora s sestro Vendelino Ilc, znamenito učiteljico kuhanja. Obiskal sem jo, tik preden je prestopila prag večnosti. Takrat se človek z mislimi pogosto vrača k svojemu izvoru, ker se mu ponovno približuje, le da tokrat kot iztek v presežno. Pripovedovala mi je o svoji materi: »Veste, ko sem bila še mala deklica, tako mala, da sem stala ob štedilniku na stolu, da sem lahko mešala jed v posodi, je prišla k nam na obisk soseda. In takrat je rekla moja mama: 'Kako je moja hčerka vztrajna!'« In sestra Vendelina je komentirala ta dogodek: »In takrat sem postala vztrajna!«

Tako se rojevajo zvezde!!! Ne v zamegljeni splošnosti, pač pa v (p)osebni pozornosti, v kateri so razbrane, ozaveščene, potrjene posamezne, konkretne odličnosti posameznika. Samozavest se gradi na pozitivnem, in ne negativnem pristopu do človeka. Jezus ni rekel v priliki o talentih: »Ti si brez talentov; kako si neuspešen; zguba si; ti nisi, nisi ...« Bog govori: »Ti si!« In potem ko nas ustvari v čas in prostor zemeljskega bivanja, doda: »Ti si vreden!« Za Bogom so na vrsti starši – takoj po spočetju se začne izjemno Božje zaupanje do staršev. **Starši, najbližji sorodniki in potem vzgojitelji, učitelji, duhovniki ... moramo prepoznati konkretne vrednosti posamezne osebnosti, ki je prišla na svet. V vsakem otroku se zrcali božanska čudovitost v nenehni izvirnosti, ki je presenečenje in upanje za ta svet. Odgovorni smo, da jo prepoznamo in v konkretnih odličnostih – talentih posamezno osebo potrdimo, ovrednotimo.** Samo ovrednoteni se bodo lahko vrednotili in prepoznali svoje življenje v priložnosti. Prerasti moramo koncept negativne pedagogike, ker je grozljivo nasprotje božanski pedagogiki – Božjemu pristopu do človeka. »Iz tebe ne bo nič!« in podobne izjave (za)morijo in (za)dušijo osebnost v kali razvoja.

»Kako si dober!« je pogosto edina potrditev, ki jo dajemo ali pa smo je deležni. Takšno vrednotenje je preveč splošno, in je zato neučinkovito. V nas je močna potreba, da smo potrjeni v konkretnih odličnostih naše osebnosti. Če znamo tako zelo konkretno hvaliti neko salamo, obleko, avto ..., je pravično, da poveemo tudi našim bližnjim, predvsem najbližjim, kje in kako se kaže njihovo osebno dobro: »Kako lepo se nasmehneš; hvaležen sem ti, ker mi prisluhneš; hvala, ker si bil(a) potrpežljiv(a), ko sem imel slab dan; kako si pripravil(a) to solato, da je tako izvrstna? ...«

Vem, ni lahko. Navajeni smo na negativno pedagogiko: »Juha je spet premalo slana!« Kar naprej si pripovedujemo to, kar še ni odlično v medsebojnem sobivanju. Ko dobi otrok v šoli trojko (in ocena 3 pomeni dobro!), najprej vprašamo: »Česa pa nisi znal?« Zakaj ne začnemo obratno – pozitivno: »Kaj si znal?« Ko bi otrok povedal znanje, bi bil potrjen, da je vreden. Z mnogo več energije bi se soočil s tem, kar lahko v znanju še dopolni. Mi pa se dušimo in se potem čudimo, zakaj je toliko ljudi brez življenjskih moči. Beseda potrditve dviguje, odrešuje, omogoča rast; nenehno kazanje na nedovršenosti pa nas učinkovito mori ali celo zamori – tudi v medsebojnih odnosih. Potreben bo presek – potrebna bo vadba pozitivnih pristopov!

Dobro je vedno znova moliti in prositi, da bi zmogli in znali bližnje potrjevati v dobrem. In pravično je dodati prošnjo, da bi bil na tem svetu vsaj nekdo, ki bi tudi nas prepoznal in potrdil v konkretnih odličnostih naše osebnosti. Če nismo bili v izhodišču svojega življenja dobro sprejeti, nam bo ob pohvali najprej neprijetno in nelagodno (kajti naša podoba ni bila pozitivno potrjena), potem pa ... potem bo, kakor da bi se osvežili v jutranji rosi, ki jo poišče vzhajajoče sonce s svojimi žarki – končno se prepoznamo v svoji lepoti, v svoji vrednosti. Samo tako se lahko diha v medsebojnih odnosih, zato: **začnimo pogovore s svojimi bližnjimi (ne pozabimo na najbližje!) z vsaj dvanajstimi potrditvami, pohvalami in izrazi hvaležnosti na dan – toliko jih je po raziskavah potrebno, da lahko osebno rastemo (štiri potrebujemo, da ne zbolimo, in osem, da ne pregorimo).** Zagotavljam, da se bo vzdušje in življenjska moč v nas, v našem domu – okolju izjemno izboljšala. •

medgeneracijska solidarnost

MEDEGENERACIJSKO SOŽITJE V ŽUPNIJSKIH KARITAS

Helena Zevnik Rozman

Sodelavci Karitas smo velikokrat zelo usmerjeni v akcijo in hitro iščemo ideje, kako oblikovati kakšen program. Morda smo lahko o programih in raznih aktivnostih razmišljali tudi v letu evropskega leta aktivnega staranja in medgeneracijske solidarnosti, predvsem z željo, kako vključiti vse generacije v pomoč starejšim ali kaj podobnega. Pa vendar je prav, da se zazremo tudi v naše skupine in prevetrimo, ali znamo sožitje živeti tudi v naših organizacijah Karitas. Zato smo del pogovorov v delavnicah na seminarjih Karitas posvetili tudi tej temi.

Kako različno so zastopane generacije v naših župnijskih Karitas (ŽK), je odvisno od posameznih ŽK. V večini se srečujejo s problemom, da so sodelavci oziroma sodelavke Karitas večinoma predstavnice starejše generacije. V nekaterih ŽK vključujejo poleg starejše generacije tudi srednjo generacijo, ponekod pa je vključenih tudi že precej mladih. Seveda je teh župnijskih Karitas po številu manj, več je namreč takih ŽK, kjer opažajo kronično pomanjkanje mladih. Nekje pa so izpostavili, da pogrešajo aktivno generacijo, staro okoli 40 let.

V ŽK, kjer imajo vključene mlade, le-ti sodelujejo pri različnih akcijah in dogodkih, le redko so redni člani. Tako jih vključujejo pri organizaciji dobrodelnih dogodkov, izdelovanju voščilnic, kulturnih programih, obiskovanju starejših in podobno. Najlažje jih vključijo v času priprave na birmo, kjer se dogovorijo za aktivno sodelovanje z birmanci, ponekod sodelujejo z osnovno šolo, drugje s kateheti. V ŽK, kjer imajo vključenih kar precej mladih, so jih pridobili, ko se so zavestno odločili, da jih vključijo, in se na to tudi pripravili. Ob tem so poudarili, da imajo zelo dobre izkušnje in da so mladi vedno pripravljeni pomagati. Zato menijo, da je dolžnost vseh sodelavcev Karitas, da sprejmemo mlade in jim pomagamo, da se vključujejo v dobrodelne aktivnosti. Pomembno se jim zdi tudi to, da tudi župnik spodbudi mlade, kajti tam, kjer ima župnik dober odnos do ŽK, je tudi več mladih vključenih v Karitas.

O tem, zakaj se mladi ne vključujejo v delo Karitas, pa je bilo podanih kar nekaj vzrokov. Zelo pogost odgovor je bil, da so mladi velikokrat preobremenjeni s šolo in drugimi obšolskimi aktivnostmi, tako da nimajo časa. Nekateri, predvsem študentje, so morda že zaposleni in podobno. Preobremenjenost so nekateri povezali tudi s tem, da so ponavadi v aktivnosti v župniji vključeni vedno eni in isti. Žal mnogi mladi nimajo interesa za take dejavnosti, morda zaradi pomanjkanja zgleda pri starših ali v župniji ali nepravilne vzgoje. Tisti, ki so aktivni, pa so po navadi otroci staršev, ki tudi že zelo aktivno sodelujejo v župniji. Nekateri so izpostavili, da si mladi različno predstavljajo delo Karitas, predvsem, da je to le razdeljevanje hrane in obleke, kar pa jih ne zanima, ali da je to le za starejše ženske. Prav tako se je pojavilo mnenje, da mladi niso dovolj zreli za kakšno delo v Karitas, predvsem na področju odpiranja stisk, odločanja o kriterijih pomoči in podobno, ter jih zaradi tega ni dobro vključevati v redno delo Karitas. Drugi pa so bili bolj kritični do sebe in so menili, da mladih morda ni tudi zato, ker jih ne znajo povabiti in jim zaupati kakšne naloge. Vzrokov za pomanjkanje

sodelavcev srednje generacije niso našli toliko kot pri mladih, kot glavni vzrok je bil izpostavljen problem preobremenjenosti srednje generacije s skrbjo za družino, zaradi dela in podobno.

V pogovorih je bilo podanih kar nekaj idej, kako vključiti posamezne generacije v delo ŽK in v večjo aktivnost v župniji. Seveda je bilo največ idej, kako vključiti mlade. **Zanimiva je bila misel, da če mladega človeka konkretno nagovoriš, vedno z veseljem pride. In ko ga resnično potrebuješ, je na voljo. Pomembni pri vsem tem pa sta strpnost in pravilna razdelitev nalog.** Zato je mlade treba vključiti v konkretne akcije, kjer se lahko najdejo in prispevajo s svojim znanjem in zmožnostmi. Na primer to, da se mlade nagovori, da bi starejše ljudi učili sodobnih spretnosti, kot je delo z računalnikom ali kaj podobnega. Starejši pa bi jim lahko vrnili kakšno drugo znanje, na primer kuhanje, šivanje ali kako drugo pozabljeno spretnost. Ob tem bi lahko spodbudili več medgeneracijskih delavnic, bodisi pogovornih ali ustvarjalnih, kjer bi si izbrali zanimive teme, ki se dotikajo tako mladih kot starejših, ali oživljali kakšne ljudske običaje, petje, izdelovanje izdelkov in podobno. Resda je kaj takega lažje organizirati v ustanovah in domovih za starejše, je pa seveda lahko izziv za župnijo, da tudi na tak način poživijo svojo dejavnost in tem dogodkom prida tudi duhovni prizvok. Nekateri so predlagali, da se lahko tudi med počitnicami pripravijo posebne delavnice, vsaka generacija pa vstopi tam, kjer sama zmore. Tako bi babice lahko ponudile varstvo otrok za mlade družine, organizirali bi srečanja za mlade družine z novorojenčki in podobno. Skupni cilj pa bi bil povezovanje vseh skupin in generacij v župniji. Nekateri so menili, da bi bilo dobro organizirati dnevne medgeneracijske centre, vendar so večinoma izpostavljali probleme zaradi prostorov in izobraženega kadra za vodenje takih programov.

Za omenjena sodelovanja bi mlade najlažje nagovorili tako, da jim preko veroučnih ur ali birmanških skupin, skavtov ali drugih skupin, ob oratoriju v župniji predstavimo delo Karitas. **Ob tem te skupine lahko vključimo v svoje dejavnosti in bi tako mladi sami nagovarjali mlade. Izraženo je bilo tudi mnenje, da jih je treba nagovarjati osebno, jih povabiti in vzpostaviti zaupanje z njimi. Tak pristop se obrestuje na dolgi rok, ker se le tako vsak človek, ne le mlad, počuti koristnega in sprejetega. Prav zaupanje, da bodo naredili dobro, da znajo, je morda boljši pristop kot drža, ki so jo nekateri tudi predlagali: da je mlade treba voditi in poučevati, ker vsega še ne vedo. Tega pristopa imajo mladi dovolj**

v izobraževalnih institucijah, in si zato na neformalnih področjih ne želijo biti ves čas pod tem pritiskom. Kajti tudi mi, ki smo nekoliko starejši, ne znamo vedno vsega, nismo vsevedni in nismo vedno najboljši.

Čeprav je bilo izraženih kar nekaj pomislekov, težav glede vključevanja različnih generacij v delo ŽK, pa smo ob koncu našli veliko aktivnosti, kjer si v naših župnijah in ŽK generacije podajajo roko in že živijo sožitje. Nekaj teh idej bomo predstavili, predvsem za spodbudo še komu, da se morda sodelovanja generacij loti na podoben način.

Največ primerov dobrih praks, kjer se srečuje in sodeluje več generacij, je iz organiziranja različnih dogodkov ali slovesnosti v župniji. Ob takih priložnostih se poveže cela župnijska skupnost. Dogodki, kjer je še posebej prisotna Karitas, so po navadi priprava dneva oziroma srečanja za starejše, bolne in invalide v župniji, kjer vedno priskoči na pomoč več generacij. Mladi prevzamejo kulturni program, srednja generacije prevoze in organizacijo ... Podobno se generacije povežejo pri organiziranju romanja bolnih in invalidov na Brezje, miklavževanj, misijonskih tombol, obiskovanju starejših po domovih ob praznikih, v času šmarnic ali oktobra, po domovih za starejše in prevozih starejših k sveti maši. Ponekod različne generacije skupaj ustvarjajo praznične voščilnice, adventne venčke, velikonočne butarice, izdelujejo igrače in podobno. Nekateri dobro medgeneracijsko sodelovanje opažajo tudi na oratorijih, ki jih sicer vodijo mladi, starejši pa jim pomagajo v ozadju s kuhanjem in podobnimi aktivnostmi. Tako jim vračajo pomoč, ki so jo prejeli od mladih pri kakšni drugi dejavnosti v župniji. Ponekod imajo že različne medgeneracijske skupine, za vodenje katerih skrbijo sodelavci Karitas, nekje so že oblikovali računalniške krožke ali tečaje za tuje jezike, kjer mladi poučujejo starejše. Seveda pa je medgeneracijsko sodelovanje moč zaznati tudi pri učni pomoči otrokom in dijakom. Zelo zanimiva so bila pričevanja o organiziranju srečanja za mlade družine z novorojenčki ob nedelji družine, organiziranju srečanja za brezdomce, življenjske jubileje in podobno. Posebej bi izpostavila dobrodelne dogodke, koncerte in druge prireditve, kjer se pri organizaciji vedno najde kar nekaj različnih generacij. Prav tako so bili podani spodbudni primeri, kjer so ljudje ob pomoči konkretni družini po požaru ali kakšni drugi katastrofi stopili skupaj in pomagali. Vsak je pomagal, kjer je le mogel. Kar nekaj jih je ob tem povedalo, da ob takih priložnostih zelo dobro sodelujejo tudi z drugimi organizacijami v kraju, kot so gasilci, Rdeči križ, osnovna šola in druga društva.

Ob vsem naštetem, kje lahko živimo dejavno ljubezen in pomagamo ljudem v stiski in vzgajamo z našim zgledom, lahko vidimo veliko upanje, da so naše ŽK žive, polne ustvarjalnosti in novih idej. Morda so res kje skupine, ki so že nekoliko utrujene, vendar upam, da jim bodo vse zbrane ideje in misli pomagale, da zopet najdejo korajžo in si v novem letu zastavijo cilj, kako poživiti svoje dejavnosti. Pa ni treba iznajti česa popolnoma novega, ampak tistemu, kar že redno delate, pridati pridih novega optimizma in zavestnega vključevanja še drugih sodelavcev ter skupin iz župnije in kraja. •

v luči strokovnosti

METODE POSLUŠANJA

Nataša Urh

Beseda srečanje nosi v sebi srečo. Vsako srečanje je dar, priložnost, da drug drugemu podarimo del sebe. Takrat ko podarjamo sami sebe, podarjamo največ, kar premoremo. Da pa to zmoremo, se moramo najprej znati slišati. Vsakdo si želi biti slišan in spoštovan v svoji enkratnosti. In takrat ko dobi ta varen prostor, dobi tudi pogum, da se sam odpre in podarja naprej. Zato je bistvo vsakega srečanja v našem življenju pravilno poslušanje.

Poslušanje ni samo pasivno sprejemanje informacij, ampak je aktiven proces. Poznamo več vrst poslušanja, vendar je aktivno poslušanje tisti način, ki je najbolj ustrezen in učinkovit pri vsakodnevnih pogovorih tako v družini kot s prijatelji, sodelavci, nadrejenimi in uporabniki, zato se bomo tokrat osredotočili nanj. Ta način poslušanja zahteva od poslušalca veliko aktivnosti. Cilj te vrste poslušanja je ne samo razumevanje povedanega sporočila, temveč tudi tistega, kar se skriva za njim. Zato je pomembno, da ima poslušalec veliko stopnjo empatije, da se zna vživeti v sogovornika in čutiti z njim.

Pomembno je, da kot poslušalci prihajamo k pripovedovalcu brez predsodkov, brez vnaprejšnjih predvidevanj, kaj se bo zgodilo. Karel Gržan nam je na letošnjih seminarjih govoril o doživljajski resničnosti. Vsaki osebi dati možnost, da pove to, kar doživlja v tistem trenutku. Vsi se spreminjamo in vsak trenutek doživljamo drugače. Zato je pomembno, da smo s človekom resnično tukaj in sedaj, ne s pogledom nekaj let nazaj ali nekje v prihodnosti. Oseba, ki jo poslušamo, mora dobiti občutek, da jo jemljemo resno. Tisto, kar govori in doživlja, je resnično, in mi nimamo pravice, da zmanjšujemo pomen njenih besed in doživljanja. Morda je zgod-

ba, ki jo poslušamo, za nas zelo banalna ali enostavna, našemu sogovorniku pa predstavlja vir velikih težav. In v prvi fazi poslušanja mora sogovornik dobiti občutek, da je slišan.

Poslušalec med poslušanjem sogovornika gleda in z njim vzpostavlja očesni kontakt. Zelo pomembna je neverbalna komunikacija, ki sporoča precej več kot verbalna, zato moramo biti nanjo posebej pozorni. Pozorni pa moramo biti tudi na našo držo poslušalca, ki nikakor ne sme biti zaprta, ampak vedno odprta, čim bolj sproščena in topla. S to svojo držo vzpostavljamo prostor zaupanja med nami in govornikom. Naša drža mora izražati resnično zanimanje. Med poslušanjem prikimavamo in spodbujamo govorca k nadaljnji komunikaciji. Pri tem nam lahko pomagajo tudi različni medmeti, ki jih uporabimo in pokažemo, da sledimo govoru. Ne prekinjamo govorca in ne skačemo v besedo. Potrdimo pa sogovorniku s prikimavanjem, kratkimi besedami, ponovitvijo kakšne besede, stavka, da dobi občutek, da je slišan. Ko se mu pripoved ustavi, ga lahko spodbudimo s kakšnim vprašanjem. Vprašanja naj bodo vedno odprtega tipa. Med pripovedovanjem preverimo, če smo prav razumeli vsebino povedanega (če te prav razumem ...). Po občutku lahko že med pripovedjo ali pa na koncu vse slišano povzamemo v nekaj kratkih in enostavnih povedih. Zelo pomembna so čustva. S tem ko jih ubesedimo (npr. vidim, da si žalosten, jezen ...), poslušani resnično dobi občutek, da je slišan. Ko čustva pripovedovalca ubesedimo, se komunikacija vedno premakne na višji nivo.

Preprosta vaja, ko se učimo aktivnega poslušanja, je, da se po parih usedemo skupaj in da najprej eden pove neko svojo zgodbo, nekaj, kar ga muči. Drugi pa samo posluša in nato povzame, kar je slišal. Pripovedovalec nato poslušalcu pove, kdaj se je čutil slišane, kdaj ga je poslušalec »povozil«, ga ni razumel ipd. S prakso se največ naučimo, zato vam prostovoljcem predlagam, da se v svojih skupinah učite aktivnega poslušanja in si zrcalite stvari. Tako se boste največ naučili. Pri srečanjih z uporabniki pa vam polagam na srce predvsem eno stvar: ne bojte se. Spremljajte uporabnika, opazujte ga, vedno vam bo z nečim sporočil, da ni bil prav slišan. In če ga boste morda preslišali, bo vedno našel način, da vam tisto, kar vam mora sporočiti, sporoči. Za nas, ki poslušamo, je pomembno to, da smo odprti, za ostalo bo poskrbel Sveti Duh, ki je posebljena komunikacija med Očetom in Sinom v Sveti Trojici. Zato se mu priporočajmo in mi izročajmo vsa naša srečanja in pogovore, da nas bo vodil skozi njih. •

DOBRONAMERNOST

Boštjan Cvetič

Pravzaprav zelo čuden termin se je zapisal v naslovu, bi marsikdo porekel, manj nenavadno bi morda za koga bilo, da si ga je izbral pisec, ki je znan po tem, da rad pove besede pošteno naravnost v obraz, pa čeprav si ob tem nehote pridobi sloves težavnosti ali problematičnosti. In prav zato sem si izbral ta naslov, da bom lahko odkril morda še kakšno drugo ozadje te težavnosti, te dobronamernosti, pa čeprav mogoče s čisto druge strani, kot je bilo pričakovati, skozi življenje, pragmatičnost, kilometrino, izkušnje, takšne in drugačne, mnogokrat žal neprijetne, a vseeno s ponosno dvignjeno glavo in trdim ledvenim delom, pravzaprav kar s celo hrbtenico.

Pa gremo, in medias res, kot rad rečem, v srčiko in brez leporečja.

... se spomnite sestankov, tistih vsakdanjih, ko veš, da prav nič ne veš, ne razumeš, in se vprašaš: ja kaj pa jaz pravzaprav počenjam tukaj, kakšen je moj namen, kakšen je namen sestanka in mojega poslanstva? To so po navadi sestanki, ki niso najboljše pripravljene ali sploh ne. To so tisti sestanki brez zapisnikov in brez dnevnih redov, kjer se vse potrjuje ... Saj veste, tisti, ki so bolj namenjeni samemu sebi, morda zadovoljevanju osebnih potreb ali potrjevanju določenih reči in zadev, da se lahko nekdo predstavi v luči, ki bi si je želel in o njej upa, da bo trajala v nedogled. Vsak je že bil kdaj na takšnem srečanju, sestanku, in najbrž je vsak našel nek način, da je presekal takšen gordijski voz in v svojih mislih odbrzel drugam, daleč stran, s skupnim imenovalcem: kar naj govorijo, kar hočejo.

A naj si to priznamo ali ne, odločitev ni veliko, in še najboljše je pravzaprav, da se z vsem strinjaš in upaš, da bo okno čim manj odprto ter da bodo veter in posledična mnenja enostranski ter pritrdilni ter da tako in tako vse gre v rok službe. In kar je najbolj zanimivo, vsi ali vsaj velik delež vseh prisotnih tako vemo, da bo na to temo še kakšen sestanek – zakaj bi se torej naprezali, izpostavljali, desetega je tako in tako plača, pa tudi misel na zakusko po sestanku je pravzaprav prijetna, mar ne? Le kaj bo, toplo, hladno, predjed ...? Znan scenarij, se strinjamo.

Kaj pa ima to skupnega z našim terminom dobrodelnosti? Nič, en velik nič! O tem sploh nisem nameraval pisati, ni vredno niti besede, še vejice in pike ne. Ni vredno niti trohice sekunde mojega časa, kaj šele minute! Jaz sem se namenil pisati o

dobroti, pravzaprav o dobrodelnosti. Se je kar ne vidi, verjamem. Le kje je? Kam se je skrila? Pokličimo jo ...

... no in potem se na tistem monotonem ter samovšečnem sestanku opogumi in oglasi nekdo ter reče: »Jaz pa mislim, da to ni dobro, moramo namreč pogledati naprej, za jutri, pojutrišnjem ...«. To je takšen majhen človek, pravzaprav nepomemben, zlahka bi ga pogrešali med veljaki, ni karierist, je celo »luzer« v očeh elite, prikimovalcev in prisklednikov, brez botrov, a se je ojunačil in zmogel. Morda je takrat celo zatrepetal njegov glas, ni bil dovolj vehementen in samovšečen, tega ni vaju, morda celo ni dovolj samozavesten, a je zmogel ... Naredil je veter. A ne veter, o katerem je bilo govora v začetku, zapihal je veter dobrodelnosti, novih idej, razvoja in napredka. To je tudi veter, ki opozarja na napake, ki je kritičen, a dovolj konstruktiven, veter, ki ni političen, morda ni zmagovalen, je pa preprost in pošten. To je veter, ki ga primanjkuje v naši družbi vsevednežev in ljudi brez napak. To je veter ljudi, ki jim ni vseeno! Hmm, kaj pa porečete na to dobrodelnost?!

Ste se ali smo se morda prepoznali v tej vlogi neznatnega nepomembnega možiclja? Smo, ste imeli dovolj poguma, hrbtenice? In na koncu koncev: ali in kolikokrat smo bili pravzaprav na pravi strani, na strani dobrodelnosti? Verjamem, da o tovrstni dobrodelnosti niste kaj dosti razmišljali, a pogled na današnji družbeni vsakdan vsekakor potrjuje razmišljanje tudi v to smer; vsaj upam, da je temu tako, drugače je imel Cankarjev Jernej še kako prav!

Iztočnica je pred vami in ogledalo tudi. Želim vam mnogo dobrodelnosti, mnogo poguma in strumnega vetra, ki bo polnil ta velika »jadra« in kljuboval mrkim pogledom. •

»Našega življenja čaša je prazna, nepopisana knjiga, ki nam jo je Bog dal, da bi jo z dobrimi deli popisali. Za vsak dan je ena stran. Ni v naši moči prešteti pole v knjigi življenja! To pa je v naši moči, da vsako stran popišemo z dobrimi deli.«

(A. M. Slomšek)

UTRINKI IZ TEDNA KARITAS

Slomškova Ponikva in romanje sodelavcev Karitas

Alojz Kačičnik, župnik na Ponikvi

Letošnje romanje v rojstno župnijo bl. A. M. Slomška v tednu Karitas je ponovno zablestelo v vsej svoji luči. Množica zbranih ljudi je navdušeno molila in prepevala ter tako izražala zahvalo za opravljeno delo v iztekajočem se letu. Da ste vztrajno opravljali dobra dela, je bilo vsakokrat treba zbrati pogum in postaviti v ospredje jasen cilj: pomagati sočloveku, pomagati nekemu, ki prav tako kot jaz v sebi nosi podobo Boga. To mu daje dostojanstvo, ki ga ne smemo prezreti, čeprav so okoliščine takšne, da včasih tega ne moremo opaziti. Takrat se je treba še bolj potruditi, da to, kar vemo, tudi naredimo. Za takšno držo je potrebno nenehno zbirati voljo in pogum. Pa vendar, ko je delo opravljeno, tudi zadovoljstvo ne izostane. To je tisto veselje, ki daje moč za nadaljnje vztrajanje v opravljanju dobrih del.

Ko se je za letošnji shod Karitas večina romarjev odpravljala od doma, je v dežju in slabem vremenu šla na pot z mešanimi občutki. Dež in turobno vreme sta hotela pregnati dobro voljo. A vztrajnost in volja, značilna za ljudi, ki delajo v prostovoljstvu, vas ni prestrašila in odvrnila od vašega namena. Prepričan sem, da je prav to skupaj s priprošnjo bl. A. M. Slomška pripomoglo, da je Ponikva pričakala romarje v vedrem in celo sončnem vremenu. Veselje se je kar množilo in še dodatno potrjevalo starodavno modrost, da dobro delo, narejeno z veseljem, prinaša dvojno korist. Tudi škof Slomšek je velikokrat govoril o dolžnostih in povzel, da to pomirja dušo in daje dober spanec. V eni izmed svojih pesmi namreč pravi: »Kdor dolžnosti svoje prav stori, lahko spi.« Nadškof Turnšek se je pri bogoslužju tudi osredotočil na veselje, ki v Jezusu Kristusu prihaja od Boga, pa tudi na to, da je opravljanje dobrih del bližnjica k veselju srca.

Romanje sodelavcev Karitas predstavlja posebno veselje tudi za župnijo in kraj Ponikva. Zdaj je veliko stvari že utečenih in se zlahka dogovorimo, kako bo romanje potekalo. S Slovensko Karitas in škofijskimi Karitas se dogovorimo za sodelovanje pri bogoslužju. Domačini pripravimo vse potrebno za nemoten potek. V veliko pomoč so člani domačega PGD Ponikva, ki prevzamejo usmerjanje prometa. Letos je bilo treba izbrati nekoliko drugačen način usmerjanja, kar se je

ob množici 32 avtobusov in 14 minibusov pokazalo kot dobra poteza. V veliko pomoč je šolska kuhinja, kjer pripravijo čaj in kavo. Predvsem pa je veliko domačih kuhinj, v katerih pripravijo potico ali dve, kruh in razne druge dobrote, ki jih porazdelimo in nato razdelimo. Tudi vinogradniki lahko ponudijo svoje pridelke, in tako je mogoče, da vsak dobi vsaj nekaj za okus, predvsem pa za dobro voljo. Ob preurejenem trgu pred cerkvijo in okolici smo za tiste, ki ne morejo v cerkev, na novo razporedili klopi pred cerkvijo ter poskusili z video prenosom.

Ko smo po odhodu romarjev vse pospravili, smo s sodelavci posedeli v kuhinji našega župnišča. Bili smo veseli in srečni. Tako se je potrdilo to, kar je bila osrednja misel letošnjega romanja in tedna Karitas: veselje v sožitju. S skupnimi močmi smo naredili nekaj lepega in koristnega. Veseli smo bili, da je to navdušenje uvod v tisto, kar se nadaljuje v Celju na sejmišču, kjer je še bolj poskrbljeno za telesne potrebe, pa tudi za duhovne, ki v vižah in drugih spodbudah kličejo k dobrodelnosti še druge ljudi.

Vsako romanje je blagoslov: za tistega, ki roma, pa tudi za tistega, ki romarja sprejme. Romanje sodelavcev Karitas je prav zato za našo župnijo praznik, ker prinaša blagoslov. Naj bo blagoslov tudi za vse, ki nas obiščete ob romanju Karitas ali ob kakšni drugi priložnosti, in tudi za vse, ki častite bl. A. M. Slomška kot vzornika in domačega priprošnjika pri Bogu. •

Iz kuhinjske zakladnice Škofijske Karitas Celje

Boža Cerar

Sreda (28. 11. 2012) je. Večina mojih sodelavcev je na terenu in sodelujejo pri logističnih pripravah na koncert Klic dobrote. Jaz sem v pisarni v Ljubljani, zatopljena v finance. U, poklicati moram generalnega tajnika Škofijske Karitas Celje, Mateja Pirnata, da se uskladimo za nakazila v zvezi s poplavami. 8.15 je ura, Matej je gotovo že v pisarni. Čudno, telefon zveni dlje časa kot po navadi. Ko že skoraj odložim, se Matej oglasi. Zaradi šumov v ozadju si mislim, da ga gotovo motim in da ni v pisarni. »Te motim?« ga vprašam. »Ne,« mi odgovori. »Ja kaj pa potem delaš?« mi moja radovednost ne da miru. »Čebulo režem.« »Kako? Čebulo režeš?« si mislim. No, morda je doma in pripravlja kosilo, čeprav je še malo zgodaj ... Potem pa Matej vpraša: »Ali nisi na romanju?« »Ne, letos žal ne, sem stacionarna,« odgovorim. Matej nadaljuje: »Čebulo za golaž režem.« Aha, potem pa le počasi povežem vse skupaj: romanje na Ponikvo, nato skupno kosilo – golaž, ki je postal že tradicionalen. Sodelavci so mi kasneje povedali, da je bil golaž pregrešno dober. Tajni recept pa je še vedno na varnem na Škofijski Karitas Celje.

Že tretje leto zapored namreč po romanju na Ponikvo, kjer se duhovno oboгатimo, sodelavci Karitas poromamo še v prostore Celjskega sejma na skupno kosilo. Škofijska Karitas Celje je tudi letos prevzela vso logistično pripravo in presenetila z okusno pripravljeno hrano ter s sladkimi dobrotami, ki so jih pripravljale pridne gospodinje iz župnijskih Karitas. Slovenska vojska je posodila dve vojaški kuhinji, Celjski sejem pa je odstopil prostore.

Mateja Pirnata smo prosili za nekaj konkretnih števil pri kuhanju golaža: »Razdelili smo okoli 1.900 obrokov. 600 litrov golaža in 60 kg makaronov (suhih seveda) je kuhalo 8 ljudi, v sami pripravi je sodelovalo več kot 30 sodelavcev. Narezali smo 220 kg čebule, 220 kg mesa ... Golaž smo mešali z 1,2 metra dolgo kuhnico, za kar smo potrebovali kar nekaj mišic. Golaž se je kuhalo v 6 kotlih, makarone pa v treh (skupaj 180 l). Makarone smo kuhali dvakrat, saj se nam časovno ni izšlo, da bi jih večkrat, zato jih je včasih zmanjkalo, kar pa so seveda naši prostovoljci razumeli, in ni bilo prehude zamere zaradi tega. Je pa potem porcija golaža obilnejša.«

Hvala generalnemu tajniku Škofijske Karitas Celje Mateju Pirnatu in njegovi ekipi za vso organizacijo. Hvala tudi vsem razdeljevalcem, med katerimi so še posebej »cveteli« vodstveni delavci Karitas iz

vseh škofijskih Karitas in Slovenske Karitas. •

KONCERT KLIC DOBROTE

Nekaj misli o koncertu Klic dobrote

Tadej Sadar

Pravzaprav sem hvaležen za to priložnost, da napišem nekaj vrstic o tem medijsko najbolj odmevnem koncertu Slovenske Karitas, saj se v štirih letih, kolikor vodim ta veliki projekt, nikoli nisem imel časa poglobiti v vsebino, ki jo tako dobro izraža sam naslov.

Danes moraš zaklicati, če hočeš biti opažen, in mnogi se ne odzovejo, če nimajo možnosti tega narediti iz domačega naslonjala, po telefonu, zato je bil izbor besede »klic« v naslovu pred več kot dvajsetimi leti kar vizionarsko odličen. Ali če rečem po naše, jo je navdihnil sam Sveti Duh. Nič drugače ni z besedo dobrot, saj je ta tista, ki da in ki sprejme. Dobrota pa mora biti tudi v vseh prostovoljcih, ki pridno skrbijo za vse potrebne, skozi vse leto, večkrat ozmerjani, ko so nič dolžni deležni bolečine ranjenih.

Vsi ti smo »Klic dobrote«, ki začne nastajati, še preden ugasne zadnja luč.

Sam koncert je velikanska »mašinerija«, ki pa je vredna truda. Vsaj enkrat na leto je prav, da dobrota zasije v soju reflektorjev in so naša srca nagovorjena z besedami razumevanja, predvsem pa skupnosti. Gre za nekakšen »agape«, festival ljubezni, ko se zberemo in poveselimo vsi, prostovoljci in ljudje v stiski, s katerimi se združimo s pomočjo radia in televizije. •

Zahvala sodelujočim na Klicu dobrote 2012

Imre Jerebic

Letošnji 22. dobrodelni koncert *Klic dobrote*, ki je potekal v sredo, 28. novembra 2012, je v dvorano Golovec v Celju ponovno privabil ljudi odprtega srca. Dogodek sta organizirala Slovenska Karitas in Radiotelevizija Slovenija v sodelovanju z Radiem Ognjišče. Prireditev sta poleg drugih vidnih gostov iz javnega življenja z obiskom počastila nekdanji predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk in sedanji predsednik Borut Pahor.

Scenarist Tadej Sadar je v duhu letošnjega gesla tedna Karitas *Veselje v sožitju* z veznim besedilom in izborom pesmi popeljal obiskovalce, poslušalce in gledalce v prijeten večer, namenjen lepi glasbi in solidarnosti. Prireditev sta s srcem povezovala Mojca Mavec in Matjaž Merljak. Iz studia v Ljubljani se je v družbi prostovoljcev, ki so sprejemali telefonske kliče, oglašal Gregor Čušin.

Iskrena hvala vsem nastopajočim pevcem in glasbenikom. Na odru se jih je skupaj zvrstilo preko 86.

Foto: s. Aleša Stritar

Skozi prireditev so nas s plesom in petjem z nastopom v živo popeljali naslednji glasbeniki in izvajalci: Rok Trkaj, Elda Viler, Ana Dežman, Nina Pušlar in Stiški kvartet, Vokalna skupina Sonus, Ansambel Roka Žlindre, Tanja Žagar, Ansambel Mira Klinca, Preloški muzikanti, Manuela Brečko, Marko Hribernik, Elena Hribernik, Iris, Projekt Canta! in skupina Presenečenje.

Tudi letos je bil glavni namen dobrodelnega koncerta zbirati sredstva za slovenske družine v stiski. **Tako se je do zadnjega javljanja med koncertom zbralo 168.000,00 EUR.** Akcija zbiranja za družine v stiski se bo nadaljevala do konca koledarskega leta. Do zaključka redakcije (12. 12. 2012) smo zbrali **325.906,50 EUR.** Slovenska Karitas se zahvaljuje vsem dobrotnikom, podjetjem in posameznikom, ki so in še bodo sodelovali v tej dobrodelni akciji.

12

Prireditev v dvorani Golovec so omogočili: Mestna občina Celje, Gardenia Ars florae, d. d., Benton Mengeš in Yamaha, za videz napovedovalcev Mojce in Matjaža je poskrbela Urška Drofernig Cuture. Zahvaljujemo se družbi TSmedia, d. o. o., ki je v sodelovanju s Telekomom Slovenije omogočila brezplačno uporabo klicnega centra, kjer so mladi prostovoljci Karitas zbirali klice.

Posebna zahvala je namenjena tudi številnim prostovoljcem, ki so z marljivim delom omogočili, da je prireditev nemoteno potekala. S pomočjo pri prodajanju kart so sodelovali prostovoljci Župnijske Karitas Polzela, za lepo obložene mize s pecivom so nas raz-

veselile prostovoljke župnijskih Karitas z Vranskega, Petrovč, s Ponikve pri Žalcu, iz Gotovelj, Nove Cerkve, Luč in Mozirja. Najlepša zahvala gre tudi Martini Felicijan za izdelavo sončnic iz krep papirja, ki so obogatile sceno koncerta ter simbolično prikazale sodelovanje med generacijami. Hvala Prostovoljnemu gasilskemu društvu Lokrovec, skavtom, dijakinjam in dijakom Srednje zdravstvene šole Celje ter prostovoljcu Ludviku Stoparju, odgovornemu za prvo pomoč.

Srčna hvala tudi vsem neimenovanim prostovoljcem, sodelavcem in drugim – prav zaradi vseh vas je 22. dobrodelni koncert Klic dobrote v veselju v sožitju več kot uspel. •

JOŽICA ROGLIČ PREJELA OSREDNJO DRŽAVNO NAGRADO NA PODROČJU PROSTOVOLJSTVA

Predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk in predsednica Odbora Republike Slovenije za podelitev državnih priznanj na področju prostovoljstva Vanda Remškar Pirc sta na svečani podelitvi državnih priznanj ob mednarodnem dnevu prostovoljstva podelila državna priznanja in osrednjo nagrado na področju prostovoljstva za leto 2012.

Osrednjo državno nagrado na področju prostovoljstva za leto 2012 je prejela Jožica Roglič. Jožica Roglič je kot glavna medicinska sestra v zagorskem zdravstvenem domu kmalu ugotovila, da so bile potrebe po osebju veliko večje, kot je bilo usposobljenih sester, zato si je pred 44 leti zadala osebni cilj, da bo vsak dan še vsaj eno uro na razpolago človeku v stiski. Ta njena dodatna ura je bila namenjena negi bolnih ali umirajočemu.

Pri **Župnijski Karitas Zagorje ob Savi** deluje od ustanovitve dalje. V vodstvu OZRK Zagorje jo vidijo kot osebo z izjemnim čutom za humanitarnost in socialno in izpostavljajo njeno skrb za sočloveka. Jožica Roglič v želji čim bolj učinkovito pomagati ljudem v stiski vsakodnevno aktivno sodeluje z različnimi javni-

mi službami s področja socialnega varstva, zdravstva in nevladnimi organizacijami.

Njeno delo je bilo skozi zadnja štiri desetletja opaženo tako v lokalni skupnosti kakor tudi v strokovnih krogih in v krogih različnih nevladnih organizacij. Za svoje nesebično delo je bila nagrajena že v sedemdesetih letih. Je prejemnica Srebrnega znaka Rdečega križa Slovenije (1970), Medalje zasluge za narod predsednika SFRJ (1974), prejemnica Zlatega znaka Rdečega križa Jugoslavije (1974), v letu 2009 je prejela občinsko priznanje Srebrno plaketo. Kot dolgolet-

tna požrtvovalna prostovoljka je dobila tudi priznanje Slovenske Karitas. V letu 1999 je gospa Roglič prejela tudi zlati znak – priznanje Zbornice zdravstvene nege Slovenije in Zveze društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije.

Ob tej priložnosti ji sodelavci Karitas širom po Sloveniji iskreno čestitamo! •

PRIČEVALKA BOŽJE LJUBEZNI

Pogovor z gospo Jožico Roglič

Pogovarjal se je Matic Podržaj.

1. Gospa Jožica Roglič, prosim vas, da se predstavite, poveste, od kje izvira vaš čut za solidarnost, ljubezen do bližnjega. Je to že iz otroštva ali pa ste se s tem srečali pozneje? Tudi vaša poklicna pot je bila usmerjena v pomoč bližnjim ...

Sem upokojena višja medicinska sestra, mati dveh otrok. Odkar se zavedam, sem videla človeka v stiski in premišljevala, kako naj mu pomagam, da ne bi bila vsiljena. V šoli – osnovni, srednji ali višji – sem sošolcem pomagala pri učenju in pisanju šolskih nalog. V letu 1968 sem opazila pri ljudeh ob meni neko utesnjenost itd. Zadal sem si, da jim pomagam, si vzamem čas in jih poslušam. Tako se je to delo nadaljevalo iz pogovora v konkretna dejanja.

2. Kakšno je vaše sodelovanje z drugimi, sorodnimi organizacijami (CSD, občina ...) na tem socialnodobrodelnem področju v Zagorju oz. okolici?

Trenutno največ prostovoljnih ur naredim na župnijski Karitas v Zagorju (60–70 ur mesečno). Sodelujem z vsemi službami v naši občini, ki skrbijo za ljudi v stiski, zato smo tudi uspešni. To je Center za socialno delo, Rdeči križ, Društvo upokojencev, občina – župan, medgeneracijska skupina, kjer vodim skupino pod imenom VRTNICA, srečanje je vsak teden. Od leta 2004 sodelujem pri projektu Starejši za kakovostno življenje, naredila sem veliko anket, srečanje vsak mesec itd. Sodelujem s šolami, tudi srednjimi, s skavti in mladimi v naši župniji.

3. Kdaj se vstopili v mrežo Karitas? Ste med ustanovitelji vaše ŽK. Jo lahko predstavite?

Župnijska Karitas je bila ustanovljena 10. 6. 1991, od ustanovitve jo vodim. Trenutno je 8 rednih sodelavcev in 8 izrednih. V naši evidenci imamo trenutno več kot 2000 ljudi, ki prihajajo po pomoč z nasveti, hrano, oblačili, plačilom položnic, šolskih potrebščin itd. V letu 2011 smo razdelili 156 ton evropske hrane, 30 ton ostale hrane, potem še veliko hrane s kratkim rokom uporabe. Naredili smo 10.031 prostovoljnih ur.

Sodelavci Škofijske Karitas Ljubljana so o gospe Jožici Roglič napisali naslednje:

Joži Roglič je oseba, katere življenje je bilo vse-skozi prepleteno z dobrotelostjo. Preko svojega poklica je spoznala marsikatero stisko v svojem kraju, in potem na primeren način stiske tudi reševala. Je mirna, neopazna gospa, hkrati pa trdna kot skala, prava zvezda stalnica na področju karitativnosti.

Vseskozi se dejavno vključuje v oz. vodi delo župnijske Karitas. Večkrat izkušnje dobre prakse svoje Karitas predstavlja tudi drugim. Mnogokrat je bila pri svojem delu prizadeta, ponižana tudi od tistih, ki jim je pomagala. Vendar s svojim motom »pozabimo – gremo naprej« uspešno premaguje nezadovoljstvo. S svojim veseljem do dobrotelosti je prvi motivator karitativnega delovanja v župniji in širše.

Gospa Joži je pričevalka Božje ljubezni do vseh ljudi tako v župniji kot širši skupnosti. Zanja velja go besede Svetega pisma: »Pridite, blagoslovljeni mojega očeta! Kajti lačen sem bil in ste mi dali jesti, žejen sem bil in ste mi dali piti, tujec sem bil in ste me sprejeli« (Mt 25,34a.35).

Ob priznanju ji sodelavci Škofijske Karitas Ljubljana čestitamo in želimo, da semena njene dobrote vzklijejo tudi širše in v prihodnosti.

4. Kaj vam je v vsem tem času najbolj ostalo v spominu? Ali se pri svojem delu srečujete tudi s kakšnimi težavami?

Najbolj me preseneča in ostaja v spominu, da smo s tako veliko zelo različnimi ljudmi in mnogo programi ustvarili eno veliko družino, se spoštujemo, si zaupamo, si pomagamo in se imamo radi. Naši projekti so družine, otroci, starejši, samski, invalidi, Romi, odvisniki. Delamo tudi na terenu in v domu ostarelih. Težava je v tem, da imamo vse za ljudi in nič denarja za dejavnost. Vse, kar imamo, dobimo iz proračuna Občine Zagorje na podlagi članstva, to je bilo v letošnjem letu 2700 evrov.

5. Ali se srečujete z novimi stiskami v Zagorju? Lahko pomagate vsem, ki trkajo na vrata vaše ŽK?

Pomagamo vsakemu, ki pride na župnijsko Karitas, vendar s pomočjo Škofijske Karitas Ljubljana. Vsakih šest tednov delimo okrog 2000 kilogramov hrane in higienskih pripomočkov, plačamo položnice (v letošnjem letu do sedaj 4500 evrov), akcija družine (10.000 evrov – v glavnem za nabavo kurjave). Nato šolske potrebščine itd.

7. Kako je s prostovoljci v vaši ŽK, jih imate dovolj?

K prostovoljnemu delu na župnijski Karitas je povabljen vsak, kdor želi to delo opravljati. Vedno imamo dovolj prostovoljcev, so mladi in starejši. •

DAN KOMUNE V SLOVENSKIH CENTRIH SKUPNOSTI SREČANJE

Alojzij Štefan

V mesecu ozaveščanja o zasvojenosti je tudi slovenska družina skupnosti Srečanje v Sloveniji pripravila vrsto dogodkov in dejavnosti. Poleg močne medijske prisotnosti smo odprli vrata naših centrov in naše delo predstavili tudi strokovni javnosti. Tako so bili posveti in dnevi odprtih vrat pripravljeni na Razborju, v Čadrgu, Novi Gorici in Vremah. Vse skupaj je bil že strokovni in informativni del akcije Za mladost brez droge, ki se bo s svojim znanim športno-družabnim in vzgojno-izobraževalnim delom nadaljevala spomladi 2013.

Fantje v skupnostih Srečanje Sv. Trojica in Kobilje pa so s svojim koordinatorjem iz Zavoda Pelikan Karitas ter duhovnimi spremljevalci pripravili dneva odprtih vrat 4. in 22. novembra. Nanju so povabili starše, strokovno javnost, sodelavce župnijskih in škofijskih Karitas z območij delovanja komun ter župljane in občane teh dveh občin. Povabljeni so bili mnogi mediji, ki so se zelo dobro odzvali ter po svojih močeh poročali tako o dogajanju na dnevih kakor tudi o delovanju in življenju v skupnostih. Poleg krajanov se je povabilu odzvala velika skupina (23) strokovnih delavcev iz CSD Ptuj, ki so v izjemnem vzdušju posveta odnesli bogate informacije iz prve roke o dejanskih potrebah mladih in njihovih poteh in stranpoteh ter njihovem reševanju. Strinjali smo se, da je težko v pravem trenutku priti do njih s prvim poslušom za njihove dejanske potrebe, da družina v teh zgodbah pač igra najpomembnejšo vlogo in da, sodeč po optimizmu, pogumu in odločnosti fantov iz skupnosti SREČANJE, obstaja pot iz zakletega kroga omame v srečno in odgovorno življenje za prihodnost.

Dan komune je bil še posebno slovesen v Kobilju, kjer je pred osmimi leti stekla šola življenja za mnoge mlade. Med obiskovalci je bila tudi Igorjeva mama (Igor je bil prvi odgovorni skupnosti v Kobilju in je zdaj zdrav in srečen v krogu svoje družine), nekateri fantje, ki so končali program, sodelavci Karitas, župnik g. Lojze Ratnik, predsednik ŠK Maribor in velik dobrotnik naših dveh komun g. Branko Maček, generalni tajnik ŠK Murska Sobota g. Jožef Kociper, bivši župan, župan in podžupan občine Kobilje, nekdanji ravnatelj – prijatelj skupnosti Ivan in sedanja ravnateljica OŠ Kobilje ter drugi: vseh skupaj okoli 80 ljudi.

Po slovesnem kosilu, pri katerem so bili tudi nekateri gostje in fantje iz skupnosti Sv. Trojica, so se nam najprej pridružili birmanci, ki so imeli priložnost od fantov slišati izkušnje in nasvete za življenje. Ob 15h nas je svojim obiskom počastil murskosoboški škof dr. Peter Štumpf, ki skupnost v svoji škofiji ves čas dejavno spremlja. Blagoslovil je nov meditativni park z Madonino, ki so ga fantje, predvsem Tomaž, sami oblikovali, zgradili in uredili. Tomaž je poslikal tudi kapelo, ki je ponovno primerno urejena tudi za bogoslužje.

Veliko presenečenje za vse pa je bil obisk podpredsednice vlade RS in ministrice za področje odnosov med RS in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med RS in Slovenci po svetu, gospe Ljudmile Novak, ki se je ravno to popoldne vračala z delovnega obiska v Porabju. Prisostvovala je slovesnosti blagoslovitve meditativnega parka, prisluhnila Schubertovi Ave Mariji, predstavili pa smo ji tudi delo in življenje naših fantov. S svojimi sodelavci si je ogledala center, naš umetnik Tomo pa ji je kratko predstavil tudi svoj »Facebook križev pot KJ-a«, vžgan na hrastovi deski, ter svoje pisateljsko in dramsko delo. Srečala se je tudi z županom Občine Kobilje in se s škofom dr. Štumpфом pogovarjala tudi o stanju duhovne oskrbe Porabskih Slovencev.

Po končani slovesnosti smo odšli v dvorano gasilskega doma, kjer smo na posvetu predstavili program skupnosti Srečanje, načine dela z mladimi in njihove izkušnje z različnimi vidiki dela in življenja v skupnosti. Prisotni so lahko vprašali ali povedali svojo izkušnjo. Fantje, ki so končali program, in tudi g. Lojze Ratnik, ki spremlja mnoge fante tudi po končanem programu, so močno poudarili pomen družine pri uspešnem zdravljenju in ponovnem vključevanju v življenje. Družina, ki ti stoji ob strani, pomeni varnost, ljubezen in oporo na nelahki poti. Dobro sodelovanje s skupnostjo je pohvalil tudi vodja policijskega okoliša policist Darko. Pretresljivo sporočilo pa nam je posredovala ravnateljica OŠ Kobilje, ki je povedala, da opaža veliko duhovno revščino že pri 12-letnih učencih. Po njenem mnenju jo pogloblja tudi dalj časa trajajoča slaba družbena klima (kriza, brezposelnost, naraščanje revščine in apatije, negativna sporočila iz sveta ekonomije, politike ...). Poudarila je pomen duhovne dimenzije pomoči mladim, »ki ni nujno verska, ampak je tisto, kar lahko človeka dvigne, kar prinaša upanje in vero v življenje, vrednote, za katere se spleča truditi in živeti«.

Pogovor je bil odličen uvod v monodramo Otroci apokalipse v izvedbi avtorja Tomaža Goloba, ki je trenutno član skupnosti v Kobilju. Pretresljiva izpoved o družini, ki je ni, o omami, ki uniči, in o razsvetljenju, iz katerega se izvije krik: »Tako nočem več naprej, hočem ven, na resnično svobodo!«

Ves dan so nas spremljali novinarji različnih medijev (Družina, Pomurski vestnik, Radio Murski val, Nedeljski ...), za kar smo jim resnično hvaležni.

In kaj naj rečemo za sklep? Veseli smo vseh in vsakega, ki se nam je v tem mesecu pridružil.

Vabimo fante in dekleta, ki bi se radi osvobodili okov odvisnosti in zaživel srečno in odgovorno življenje, v naše skupnosti Srečanje. Pokličejo naj na telefon 051/339-725.

In nenazadnje bi radi povedali, da smo hvaležni vsem, ki nas na naši poti podpirate! •

ZAČETKI DELOVANJA MREŽE ZA SOCIALNO VKLJUČENOST – VKLJUČEN.SI

Darja Sekula Krstič

Projekt Zavoda Pelikan Karitas, Vključen.si, je upravičenec Javnega razpisa za spodbujanje razvoja nevladnih organizacij in civilnega dialoga za obdobje 2012–2014 Ministrstva za pravosodje in javno upravo. Poslanstvo Zavoda Pelikan je hitro in kakovostno odgovarjanje na izzive, potrebe in različne vsakodnevne stiske v družbi. Zavod dela na področju sociale in želi s pomočjo projekta Vključen.si izboljšati pogoje na tem področju, kar pa je možno le z učinkovitim civilnim dialogom in močno podporo NVO.

O razvitem nevladnem sektorju na področju sociale bi lahko govorili, če bi imela država močnega sogovornika pri oblikovanju politik in predpisov ter če bi nevladne organizacije (NVO) izvajale pomembne del socialnih, javnih storitev. Več kot očitno je, da temu ni tako, saj NVO ne sodelujejo pri pripravi predpisov in politik oz. ne dosegajo vključevanja njihovih predlogov v zakonodajo. Prav tako slabo stanje je pri izvajanju javnih storitev. NVO so v majhni meri, vsekakor premajhni, vključene v izvajanje storitev splošnega pomena oziroma javnih storitev na področju sociale. Če bi se vlada zavedala strokovnosti in učinkovitosti socialnih NVO, bi prenesla več javnih funkcij in pooblastil na nevladni sektor, saj so NVO v veliko primerih uspešnejše in učinkovitejše od javnih institucij. Prav področje socialnih zadev je področje, kjer se uspešnost in učinkovitost kaže v posebni obliki, saj se lahko oblikujejo zelo kakovostni in uporabnikom prijazni programi.

Kot spodbujevalnik razvoja nevladnega sektorja na področju sociale je novembra 2012 pričela s svojim delovanjem mreža za socialno vključenost Vključen.si. Njen namen je združevati NVO, ki delujejo na področju socialnega vključevanja. Povezane NVO pomenijo večjo moč pri zagovarjanju interesov in oblikovanju politik. Z vključevanjem v mrežo pa ne pridobi moči le mreža, ampak se bo okrepila tudi vsaka posamezna organizacija članica, saj bo mreža delovala zanje in za njihov razvoj. Želimo premagati ovire in težave, s katerimi se soočajo socialne organizacije. Želimo prispevati k boljšemu delovanju socialnih organizacij, k zagotovitvi boljših pogojev za delovanje in posledično uspešnejšemu ter učinkovitejšemu izvajanju storitev za socialno izključene. Ravno socialno izključeni – revni, starejši, brezposelni, brezdomci, begunci, bolni, invalidi – so tisti, ki jih imamo pred očmi ob vsakem koraku, vsaki aktivnosti, vsaki akciji. Njim želimo socialne NVO olajšati in izboljšati življe-

nje, poskrbeti, da se bodo počutili del družbe in da bodo kakovostno vključeni v vsakdanje življenje.

Socialna izključenost je posledica številnih težav, ki vplivajo na posameznika, kot so: nizki dohodki, neurejeno bivališče, kriminal, slabo zdravje, brezposelnost, slaba usposobljenost, diskriminacija, razpad družine itd. Pri socialni izključenosti gre za večdimenzionalno človekovo stisko. Ko se težave združijo, lahko ustvarijo začaran krog ter posledično ustvarijo globoke in dolgotrajne težave za posameznika, njegovo družino, gospodarstvo in družbo kot celoto. V mreži Vključen.si se bodo namesto težav združevale rešitve, znanje, izkušnje, ki bodo pomagale prekiniti začaran krog in vzpostaviti podporni krog, ki bo ljudem omogočal biti, pripadati in imeti.

Če imate NVO, ki deluje na področju socialnega vključevanja, se nam pridružite tako, da izrazite svoj interes na info@vkljucen.si.

Kaj pridobite kot član mreže Vključen.si?

- **sooblikovanje pobud za spremembo zakonodaje (Zakon o socialnem varstvu, Zakon o humanitarnih organizacijah ipd.);**
- **sooblikovanje predlogov za prenos javnih socialnovarstvenih storitev na NVO;**
- **sooblikovanje predlogov za ureditev javnega interesa na področju sociale;**
- **brezplačno svetovanje in mentorstvo na področjih delovanja NVO za socialno vključevanje: pri zastopanju interesov socialno izključenih, vplivanju na politike, pripravi predlogov predpisov, vpeljevanju socialnih storitev, delu s socialno izključenimi, zagotavljanju finančne trajnosti;**
- **10 brezplačnih usposabljanj na področjih, kot so: zagovorništvo in opolnomočenje socialno izključenih, delo s socialno izključenimi, socialno podjetništvo, načini vključevanja socialno izključenih v projektno delo, izvajanje storitev socialnega varstva;**
- **redno posredovanje pomembnih informacij za delovanje NVO na področju socialnega vključevanja: spremembe zakonodaje, programi in razpisi slovenskih razpisovalcev in EU, aktualni dogodki, skupne akcije NVO, priložnosti za partnerstva, priložnosti za izobraževanja in usposabljanja ipd.;**
- **sodelovanje v skupnih akcijah NVO z namenom ozaveščanja širše javnosti, medijev, gospodarstva in javne uprave;**
- **promocijo vaše organizacije in njenega delovanja.** •

koper

UMETNIKI ZA KARITAS

Etika in estetika sta si na dvorcu Zemono podali roko

Jožica Ličen

V petek, 23. novembra, je v renesančnem dvorcu na Zemonu pri Vipavi potekala že tradicionalna svečana akademija Škofijske Karitas Koper. Priča smo bili prvemu odprtju razstave del, ki so nastala v 18. mednarodni likovni koloniji Umetniki za Karitas, in bogati glasbeni spremljavi. Dogodek je potekal pod geslom »Lačen sem bil in ste mi dali jesti, žejen sem bil in ste mi dali piti, nag sem bil in ste me oblekli ...« (Mt 25,35–37). Izkupiček prodanih del je namenjen otrokom v stiski.

Jan Poljšak, ki slovi po zelo udarnih govorih, se je spraševal, kje so v naši družbi krščanski socialisti, kot je bil Krek, podžupan občine Vipava Alojz Durn pa je izrazil priznanje sodelavcem Karitas, ki se trudijo za vse ljudi.

Drugi del večera je bil umetniško obarvan s predstavitevjo nastalih del in nastopom vrhunskih pevcev Slovenskega okteta.

Likovne umetnike je v besedi predstavila likovna kritičarka in stalna spremljevalka kolonije Umetniki za Karitas Anamarija Stibilj Šajn, v sliki pa Bogdan Soban. Dvanajst udeležencev: Vesna Benedetič, Milena Gregorčič, Anka Krašna, Buba in Ede Posa, Darko Slavec, Karmen Smodiš, Bogdan Soban, Viktor Šest, Veljko Toman, Alenka Viceljo in Vinko Železnikar, pa častna gosta Jelka Reichman in Mirsad Begič ter strokovni sodelavci: Jože Bartolj, Primož Breclj, Lucijan Bratuš, Silva in Azad Karim, Mira Ličen Krmpotič in Tone Seifert so skupaj s šestdesetimi darovalci

16

V prvem delu prireditve smo videli multivizijo Ubalda Trnkoczyja, ki je obiskovalcem pričaral poletno vzdušje v koloniji, ki potekala od 13. do 17. avgusta 2012 na Sinjem vrhu. Sporočilo kolonije in prodajnih razstav je namenjeno otrokom, pa tudi vsem nam govori, da je vsaka ura in vsak denar, ki ga damo otrokom, največja in najboljša banka za narod in prihodnost. Prav to so s svojim nastopom potrdili mladi kitaristi iz podružnične šole Podnanos pod mentorstvom Vide Trošt Vidic. Zaigrane in zapete pesmi Dva novčiča, Ljubljanske ceste in Dan ljubezni so navdušile obiskovalce.

Tudi nagovori niso bili samo zaradi lepšega: upokojeni škof Metod Pirih se je zahvalil umetnikom in vsem za pričevanje ljubezni do bližnjega, ravnatelj Karitas Matej Kobal je spregovoril o stiskah, s katerimi se srečujejo sodelavci na terenu, in se zahvalil vsem, ki pomagajo, župan občine Ajdovščina Mar-

ob dnevu odprtih vrat darovali 120 likovnih del v skupni vrednosti 30.000 EUR.

Prireditev je povezoval Jože Bartolj, kulturni urednik na Radiu Ognjišče in strokovni sodelavec kolonije. Ob koncu sta z voditeljico projekta Jožico Ličen izrekla besedo zahvale vsem ljudem dobre volje, ki prispevajo po svoji moči:

- Za vsakdanji dar od svojega v košarico v trgovini, nakazilo v sklad Karitas, dar ob nabirkah za ljudi v stiski ... pa tudi tisto obče človeško, od nasmeha in prijazne besede, ki včasih pomeni še več kot materialna pomoč;
- za pogum vsem preizkušenim, ki jih je v zadnjem letu doletela brezposelnost in druge stiske, pa tudi za solidarnost, ki se je kot plaz sprožila med ljudmi;
- občinama Ajdovščina in Vipava, ki sta Karitas pomagali, da je bilo v skladiščih vedno dovolj za pomoči potrebne;

- duhovnikom, ki skozi Božjo besedo vabijo k dobrodelnosti;
- medijem, ki pomagajo širiti dobroto in sočutje (v tem kontekstu je veljala še posebna zahvala Radiu Ognjišče, saj 18 let praznujemo skupaj);
- sodelavcem Karitas, ker svoj čas in svoje moči darujejo za druge. To ni služba ali navadno prostovoljstvo, to je poslanstvo, ki jih vsako jutro pošlje naproti tistim, ki čakajo: 3600 družin, 2000 otrok in številni drugi ljudje so preko njihovih rok dobili pomoč. V zadnjem letu so na Primorskem razdelili 450.000 kg hrane, ob čemer se marža imenuje ljubezen, dodana vrednost pa dobrota.

Največja zahvala umetnikom je bilo občudovanje slik številnih obiskovalcev. Med njimi je kar nekaj stalnih kupcev. Tako je iz tokratne kolonije že enaintrideset likovnih del našlo svoj prostor v kakem stanovanju ali poslovnem prostoru. Resnično: etika in estetika sta si na Zemonu podali roko. V decembru bo to sporočilo bogatilo prostore galerije Ars v Gorici in Mestne galerije Šoštanj.

V decembru se je prodajna razstava Umetniki za Karitas ustavila v Gorici, Idriji in Šoštanju. •

TEDEN KARITAS na Primorskem

Teden Karitas smo v koprski škofiji začeli že nekaj dni prej s svečano akademijo na Zemonu. Potem pa so se skozi ves teden nadaljevali dogodki, katerih glavni namen je bil opozarjanje na stiske ljudi v našem okolju in povabilo k solidarnosti.

Romanja na Ponikvo se je, tako kot vsako leto, udeležilo približno 500 sodelavcev iz naših župnijskih Karitas. Območne in dekanijske Karitas so organizirale avtobuse za pot na to že tradicionalno druženje v molitvi, veselem razpoloženju in tudi na popoldanskem Klicu dobrote. Če povzamem vtise nekaterih udeležencev:

- sveta maša in nagovor našega predsednika nadškofa Turnška nam daje moč in pogum za naprej,

- župnik in sodelavci na Ponikvi nas vedno tako lepo sprejmejo, da bomo še prišli,
- skupno kosilo s kozarčkom vipavskega in postrežbo tudi našega ravnatelja je »zakon«,
- Klic dobrote je tudi zaradi sodelavcev Radia Ognjišče odmeven povsod.

V četrtek v tednu Karitas je bil že tradicionalno dan odprtih vrat. Ponekod so zbirali pridelke in hrano, drugod predstavili programe, nagovarjali birmance in veroučence, gostili medgeneracijske skupine – skratka, vrata so bila odprta za vse.

Nedelja Karitas pa je z duhovnimi nagovori in nabirkami za ljudi v stiski dihala po naših župnijah. Hvala vsem. •

MIKLAVŽ JE PRINESEL DAR PUSTNE SOBOTNE ISKRICE V STARO GORO

Na Miklavžev dan, v četrtek, 6. decembra 2012, so na Oddelku za invalidno mladino STARA GORA, ki spada pod okrilje Splošne bolnišnice dr. Franca Derganca Nova Gorica, v Stari Gori dobili sobo za umirjanje.

Denar za ureditev sobe je bil zbran na prireditvi **Pustna Sobotna iskrica** Radia Ognjišče in je daleč presegel pričakovanja, saj se je zbralo 68.839 EUR. Radio Ognjišče že 10 let organizira Pustno Sobotno iskrico z dobrim namenom. Tokrat je bil zbrani denar namenjen otrokom, ki večino svojega življenja preživijo v Stari Gori. Spremljanje porabe zbranih sredstev je bilo zaupano Škofijski Karitas Koper. Od pusta do Miklavža je strokovnim delavcem iz Stare Gore uspelo opremiti sobo za umirjanje, ki je temna in tiha. Taka soba ima vodno posteljo, optična vlakna, vodni stolp, tablo za tipne, laserski projektor za vidne in glasbeni stolp za slušne stimulacije. Vrednost te investicije je 18.000 EUR.

Dr. Jurij Karapandža, vodja oddelka za invalidno mladino, se je zahvalil za novo pridobitev, saj bo soba v veliko pomoč pri sproščanju in stimulaciji hiperaktivnih ali premalo aktivnih otrok ter tudi za stimulacijo celotnega razvoja pri otrocih z najtežjo motnjo v razvoju. Na tem oddelku je trenutno 40 otrok, prihajajo pa tudi pacienti, ki so sicer pri starših, potrebujejo pa tudi tovrstno terapijo. Tudi **direktor Splošne bolnišnice dr. Franca Derganca iz Šempetra dr. Darko Žiberna** je izrazil veliko hvaležnost in bil vesel nove pridobitve, saj je njihova želja obnova precej dotrajanih paviljonov, ki se zaradi krize kar odmika.

Matjaž Merljak, predstavnik Radia Ognjišče, je povedal o vsebini Pustne Sobotne iskricice, ki ima vedno dobrodelni namen in kot prostovoljce vključuje vse sodelavce Radia Ognjišče ter njegove poslušalce. Jožica Ličen, ki v imenu **škofijske Karitas** skupaj z voditeljico vzgoje v Stari Gori Gabrijelo Kodre spremlja porabo sredstev, je med drugim opozorila na problematiko otrok s posebnimi potrebami: »Teh otrok ne bomo videli na demonstracijah, ti otroci nimajo sindikata, nikoli ne bodo povzročali izgrediv. Reševanje njihovih težav naj bo merilo tenkočutnosti naše družbe in nas vseh. Želim si, da bi bili mi vsi še naprej glas otrok iz Stare Gore.«

Ob lepem petju kvarteta iz Dornberka in vseh prisotnih **je sobo blagoslovil novogoriški dekan Aleš Rupnik**, ki je v nagovoru povedal: »Danes predajamo namenu sobo, ki je sad dobrega dela. Vsi, ki doživljamo hitre čase, se lahko vprašamo, kdo si ne želi miru; zato je toliko bolj nagovarjajoče, da bodo tudi ti otroci dobili kotiček, kjer bodo s pomočjo drugih poiskali notranji mir. Največja popotnica današnjega dogodka, ki presega človeške moči, pa je prav Božji blagoslov.«

Naslednja faza koriščenja zbranih sredstev bo urejanje ogrevanega letnega vrta, ki bo, ob hudi prostorski stiski, omogočil pridobitev dodatnega prostora za delo z otroki. •

PRIZNANJA OB SVETOVNEM DNEVU PROSTOVOLJCEV

5. decembra obeležujemo svetovni dan prostovoljstva. Tudi za sodelavce Karitas je to pomemben dan, saj je glavnina našega dela opravljenega prostovoljno in z veseljem. Ob tej priliki so že več let zapored sodelavci škofijske Karitas povabljeni v dijaški dom v Vipavo, da se skupaj Bogu zahvalimo za dar služenja.

Letos je sveto mašo daroval »hišni« upokojeni škof Metod Pirih ob somaševanju ravnatelja Mateja

Kobala in profesorja Janeza Zupeta. Priznanje za dobro delo bi si vsako leto zaslužilo preko tisoč naših prostovoljcev, toda tokrat se je Tajništvo ŠK odločilo, da izpostavimo tri medgeneracijske skupine in starejše sodelavce.

Iz Vipavske DK je priznanje prejela župnijska skupina Skrinjica iz Otlice, iz Goriške OK medžupnijska skupina Gorske Karitas in Medgeneracijski center Karitas Ilirska Bistrica. Med starejšimi sodelavkami pa smo se še posebej zahvalili: Marici Volarič iz Goriške OK, Mariji Rovšček iz Tolminske OK, Dragici Cecler, Mariji Boškin, Anici Žerjal, Kristini Prelec in Mariji Cunja iz Istrske OK, Mariji Hrvatini iz DK Ilirska Bistrica, Vidi Čančula iz Postojnske DK, Mariji Kocem iz Kraške DK ter Jožici Pipan in Mariji Furlan iz Vipavske DK.

Bog vas živi, drage sodelavke! •

Ijubljana

DOBRODELNI KONCERT VRHNIŠKE ŽUPNIJSKE KARITAS

Marjana Jager

Biti prostovoljec pri Karitas pomeni služiti drugim z ljubeznijo. To geslo je s svojim življenjem potrdila tudi Mati Terezija, ki je dejala, da vemo, da je to, kar delamo, le kapljica v morje, vendar brez te kapljice ne bilo morja.

Z zaupanjem v moč teh besed smo se prostovoljci vrhniške Karitas, nastopajoči, ki so se odrekli honorarju, ter gostje – poslušalci zbrali na tradicionalnem dobrodelnem koncertu z naslovom Dva novčiča, ki ga je vrhniška Karitas v soboto, 24. 11. 2012, v Cankarjevem domu na Vrhniki pripravila že osmič zapored.

Številni glasbeni ustvarjalci, ljubitelji petja in kulturnega izročila so polepšali enega pustih novembrskih večerov, povezovalka večera ga. Nataša Ličen pa je z globokimi duhovnimi mislimi Matere Terezije lepo zaokrožila program nastopajočih.

Tokratnega dobredelnega koncerta so se udeležili tudi generalni tajnik škofijske Karitas g. Jože Kern, dekan dekanije Vrhnika gospod Blaž Gregorc in župan občine Vrhnika Stojan Jakin.

Dobrodelni koncert je bil le kapljica v morje, a pomembno je, da kljub času, v katerem je polno zla, ostajamo velikodušni in odprti za dobro in da s tem, kar smo in kar zmoremo, vsak dan delamo v duhu Matere Terezije, ki nas s svojim zgledom opominja in opogumlja, da ni pomembno to, kar delamo, pomembno pa je, da majhne stvari delamo z veliko ljubezni. •

DELO Z MLADIMI V ŽK GORJE

Veronika Polda

Naša župnijska Karitas je prostor, kjer naj bi se družili, sodelovali, gradili občutljivost za potrebe človeka v stiski, se vzgajali za sožitje in strpnost ter nudili pomoč tistim, ki zanjo zaprosijo zaradi težke življenjske situacije.

Na sestankih se sodelavci pogovarjamo o temah iz življenja, ki se nas dotaknejo. Čutimo, da se ljudje ne delimo na tiste, ki imajo težave, in na tiste, ki jih nimajo. Vsi smo enaki, le v različnih obdobjih smo in življenje nas v njih različno preizkuša. Ob naših pogovorih se vedno pokaže, da stiske, ki si jih preživel sam, hitreje in bolj občutljivo zaznaš pri drugem.

Osebnih preizkušnje, ki smo jih v življenju prestali in so nas izmodrile, lahko v nas oblikujejo darove, ki so dragoceni na različnih področjih karitativnega dela. Nanje moramo biti pozorni, da jih opazimo, vzpodbudimo in tudi pohvalimo. Doživljamo na primer, da ima ena od sodelavk dar za »skladanje rim« in pisanje voščilnic, druge dobro poznajo ljudi in znajo hitro navezati stik z njimi, naslednja ima sposobnosti in pogum za nastopanje v javnosti, ne-

katere imajo konkretna uporabna znanja ali velike ročne spretnosti, enim je v veselje stopiti v svet in spoznati kaj novega, druge se bolje počutijo le v svojem domačem okolju, nekatere raje delajo s starejšimi, druge z otroki, vedno so dragocene sodelavke, ki znajo »samo« odgovorno in preprosto opraviti nalogo, ki so jo sprejele ...

Vedno, kadar pri kateri od sodelavk začutimo tak poseben dar in ga podpremo, pristopijo tudi tiste, ki čutijo sorodno. To pa je že močna energija za delo na enem od področij delovanja. To prinaša optimizem, ki ga je zelo simpatično izrazila sodelavka, ko je rekla, kako opaža, da po sestanku župnijske Karitas vedno zelo dobro spi :-).

V zadnjih dveh letih se je v naši ŽK tako oblikovala skupinica sodelavk, ki so v sebi čutile močno željo, lahko bi rekli kar poklicanost, da bi delale z otroki in mladimi. Želele so pomagati otrokom, ki so doživljali stiske zaradi neurejenih družinskih razmer, in tistim, ki so imeli učne težave. Načrtovale so učno pomoč in aktivnosti za vzpodbudno druženje. Zaradi nekaterih poznanih in manj prepoznanih ovir delo ni steklo naprej. Kljub temu pa so nas tudi take situacije nekaj naučile. Potem pa smo sprejele idejo sodelavke in se odločile, da organiziramo delavnice za otroke in mladino. Ta program je finančno podprla tudi občina kot preventivno delo z mladimi. Zadnji dve leti so se delavnice vrstile vsako zadnjo soboto v mesecu. Teme so bile različne. Imeli smo že ekološko delavnico, misijonsko delavnico, izdelovali smo pirhe in butarice – begance, se učili plesov in plesnih iger, večkrat ustvarjali z ročnimi spretnostmi ali pa vse dopoldne namenili različnim družabnim igram, ena od družin je veli-

Pri delavnicah v novembru smo z otroci izdelovali lepe medvedke in jih spodbudili, da jih nekomu podarijo

Medgeneracijsko izdelovanje butaric v ŽK Gorje

ko skupino otrok odpeljala na izlet po manj znanih poteh v domačem kraju, izdelovali smo adventne venčke, božične okraske in jaslice ... Kadar so bili izdelki namenjeni prodaji za potrebe Karitas, smo v nedeljo pred cerkvijo pripravili stojnico.

V vsakem letu se tako v različnih delavnicah vrsti preko 100 otrok. Posebno veselje in tudi pri-

znanje pa je, kadar se ustvarjanju pridružijo starši ali stari starši. Njihova pomoč prinese nova znanja in izkušnje, posebej pri delavnicah, ki se vežejo na stare običaje. Tako sodelovanje je posebna izkušnja sožitja različnih generacij in obogati vse sodelujoče.

Namen delavnic ni le v tem, da bi se otrokom dogajalo »še nekaj«, saj imajo šolskih in obšolskih dejavnosti dovolj že preko tedna. Graditi želimo zavest, da je župnija živa skupnost, kraj sprejemanja in sodelovanja in da je župnišče kot dom, kamor lahko pride vsakdo. Mogoče bodo te izkušnje oblikovale zavest, da je to kraj, kjer se kakršna koli osebna pomoč lahko tudi ponudi ali pa se zanjo lahko zaprosi.

Kadar so delavnice tematsko vezane na praznike ali karitativno pomoč skupinam (starejšim, prizadetim v naravnih nesrečah ...), želimo otrokom pokazati nekaj možnosti, kako se lahko odzovejo praktični kristjani.

Njeno mesto moramo vedno dati tudi molitvi, da bi znali razbirati znamenja, ki jih ob pravem času in na presenetljiv način pošilja Bog kot usmerjevalec vseh naših hotenj. •

maribor

DOBRODELNI KONCERT ŽUPNIJSKE KARITAS ŠENTILJ V SLOVENSKIH GORICAH

Župnijska Karitas smo ljudje

Mateja Maček

Breme krize je vse večje in vse težje. Vse več ljudi tiho prestopa prag nemoči, bremena postajajo vedno težja. Kako pomagati? Ali je lahko oblika pomoči tudi dobrodelni koncert? Da, lahko je! Z iskanjem poti in s prižiganjem luči lahko sovaščanom pomagamo.

V mesecu oktobru je Župnijska Karitas Šentilj že sedmič, torej že tradicionalno, organizirala dobrodelni koncert z naslovom Bodimo luč. Sredstva donatorjev in obiskovalcev koncerta so se tudi tokrat zbirala za sklad za pomoč družinam v stiski. Tudi nastopajoči so prisluhnili našemu poslanstvu, nudenju pomoči sočloveku v stiski, saj so se vsi odrekli honorarju.

Veseli nas, da se ljudje vedno znova odzovejo vabilu na prošnjo »Bodimo luč« in pokažejo, da se zavedajo stisk posameznikov ter družin, ki živijo v naši sredi. Nemoč pri izgubi zaposlitve se ne kaže samo pri plačilu položnic, nemoč posega globlje – prestopa prag revščine. V Župnijski Karitas Šentilj

želimo biti dejavni in pomagati. S sredstvi, zbranimi v skladu za pomoč družinam v stiski, smo v preteklem letu pomagali številnim družinam in posameznikom: pri plačilu položnic, s paketi z živili ob božiču in veliki noči ter pri plačilu delovnih zvezkov, šolskih kosil za otroke in avtobusnega prevoza za dijakinjo iz socialno ogrožene družine. Za naše starejše sokrajane pa smo pripravili skupno srečanje, jih pogostili ter jih obiskali v domu starejših. Sodelujemo tudi v akcijah Nadškofijske Karitas Maribor, predvsem z donacijami za Kuhinjo Betlehem, sredstva pa prispevamo tudi v vsakoletni akciji OO RK Šentilj in ob dobrodelnem koncertu OŠ Šentilj.

Stiske so vse večje, število prosilcev, ki potrebujejo našo pomoč, iz leta v leto narašča. Poslanstvo Karitas nas vodi skozi vse številčnejša vrata oseb-

nih stisk, nemoči in revščine. In na vse to bi se radi pravilno in hitro odzvali. Trudimo se, da bi ljudi znali opogumiti in jim biti luč upanja, veselja in ljubezni; trudimo se biti usmiljeni Samarijani. Naša dobrotelost prerašča okvire naše organiziranosti. Prav zato vsako leto vabimo nove donatorje. S pomočjo Občine Šentilj, Pošte Slovenije in Poštne banke Slovenije smo sredstva v skladu za pomoč družinam v stiski pomembno povečali – pomoč lahko ponudimo tudi tam, kjer nam je sredstev primanjkovalo. Vsem, ki ste pripravljeni pomagati, se v Župnijski Karitas Šentilj iskreno zahvaljujemo v imenu vseh tistih, ki jim bomo lahko tako prižgali iskrico upanja za rešitev iz njihovih težav. •

DRUŽENJE Z UČENCI OŠ LENART

Alenka Vadlja

V tekočem šolskem letu smo v Domu sv. Lenarta v sodelovanju z OŠ Lenart pripravili obsežnejši projekt medsebojnega druženja.

Petkove urice

Od meseca oktobra naprej stanovalcem Doma sv. Lenarta enkrat tedensko nasmehe na njihove obraze privabljajo učenci OŠ Lenart. Skupina učencev sedmega razreda nas skupaj z njihovo mentorico, učiteljico Simono Vezovnik Peserl, obiskuje vsak petek med 14. in 15. uro. Ker učence zanima prostovoljno delo, se nam je porodila ideja o medsebojnem sodelovanju v obliki tedenskih druženj. Naša skupna urica je tako namenjena medgeneracijskemu sodelovanju, natančneje osebnemu družabništvu. Stanovalci in učenci skupni čas preživljajo ob različnih družabnih igrah, kot so človek ne jezi se, domine, spomin, šah in še kakšna se najde. A to še ni vse. Učenci se sta-

novalcem pridružijo tudi pri rekreativnih igrah, kot so balinanje, bowling, pikado. Stanovalci čas, ki ga preživljajo z otroki, opisujejo kot zelo prijeten. Otroci so polni energije in elana. Pravijo, da med njih prinašajo mladostno igrivost, smeh, dodatno razvedrilo in seveda spomine na lastno mladost. Urica medsebojnega druženja poleg krajšanja prostega časa predstavlja prijetno sprostitev za stanovalce in popestritev dneva. Še posebej v tem zimskem času. Med njimi pa se že spletajo nova znanstva, morda tudi nova prijateljstva.

Obisk OŠ Lenart

Dne 29. 11. 2012 so štiri naše stanovalke v spremstvu osebja obiskale OŠ Lenart. Ta dan je na šoli potekal tehnični dan, v okviru katerega so se po razredih izvajale različne delavnice. Otroci so s pomočjo učiteljev ustvarjali, šivali, izrezovali, pekli ter se tako preizkušali v različnih spretnostih. Ogleдали smo si delavnice, kjer so izdelovali rožice, šivali punčke iz cunj, izdelovali piščali iz trstike, pletli košare, pekli piškote, izdelovali darilne vrečke in podobno.

Stanovalke vam, dragi bralci, sporočajo, da je OŠ Lenart lepa in urejena. Imajo prostorne hodnike,

stene pa krasijo številni izdelki učencev. Predvsem pa je pomembno dejstvo, kako prijetni so učenci in zaposleni, kar daje šoli še dodaten čar. Stanovalke so med obiskom tudi začutile, da so zaposleni zelo predani svojemu delu in poklicu, kar so potrdile tudi besede njihovega ravnatelja. Med obiski delavnic pa jih je predvsem presenetilo spoznanje, kako so mladi dovezetni za ustvarjanje in kako spretni so v ročnih delih. Ta dan jim bo ostal v izredno lepem spominu. Njihova želja pa je, da OŠ Lenart obišejo še kdaj. •

murska sobota

20 LET ŽUPNIJSKE KARITAS V ŽUPNIJI TURNIŠČE

Danica Kocet

Letošnja jesen nas je opozorila, da v župniji Turnišče Karitas živi in dela že 20 let. Nekateri v odboru ŽK to zelo dobro vemo in tudi čutimo. Kaj smo že vse počeli, se še spomnimo ali pa poiščemo v starejših beležkah. Z intenzivnim skupinskim premislekom pa najdemo tudi seznam tistih, ki so delali z nami, ali pa tistih, ki še vztrajajo.

Da, začeli smo v jeseni 1992. Takratni župnik v Turnišču, g. Alojz Ratnik, je sprejel izziv o ustanovitvi župnijske Karitas. Zbral je nekaj župljank, ki smo nekako začele s tem delom. Za vse nas je bilo to nekaj popolnoma novega. Nismo vedeli, kje in kako naj se lotimo dela, da bo iz tega sploh kaj nastalo. No, pa je še kar uspelo.

Ideje, nasvete oz. usmeritve za delo smo dobivali na različnih srečanjih z drugimi ŽK, od škofijskih Karitas, usmerjale so nas razne potrebe, in tako so se že obračala leta. Danes je delo pri ŽK zelo pestro, od župnije do župnije tudi raznoliko, narekujejo ga razne potrebe ljudi oz. trenutno so najmočnejši smerokazi dela socialne situacije posameznikov v župniji.

Tako je v naši župniji zaživel KLIC DOBROTE. Veseli smo, da se ta klic še vedno sliši, in to tudi spoštujemo ter odnosa do tega klica ne blatimo. 20 let delovanja smo obeležili tudi z dobrodelnim koncertom, ki smo ga enako poimenovali ali pa je bil po vsebini imenovan Klic dobrote. Nastopajoče skupine so bile iz župnije, z izjemo dveh (Plesni klub Devžej in Vokalni kvintet Aeternum). Ne smemo mimo nastopajočih, kajti bili so kot zvon, ki je vabil in opominjal po čutenju k pomoči. Da, kaj pa tisti, ki so bili aktivni pred in po prireditvi, pa mogoče za zaveso? Tudi njihov zven se je slišal. Klic po pomoči smo izražali tudi zelo enostavno preko oznanil, posebno v tednu Karitas. Podoben klic so izražala tudi oznanila ob raznih naravnih nesrečah. Moram reči, da so se ti klici v naši župniji vedno slišali, župljani so se odzvali in uspešnost akcije ni nikdar izostala.

Nedelja Kristusa Kralja – zadnja nedelja v cerkvenem letu – pa je bila obogatena z zahvalno mašo ob 20-letnici dela ŽK Turnišče. Ob somaševanju domačega župnika Roberta Bresta jo je daroval generalni vikar Škofije Murska Sobota, g. msgr. Franc Režonja, sicer domačin iz naše župnije.

Kaj naj ob tem jubileju še izpostavim? Težko se odločim. Mogoče pozdrav dojenčku, srečanja in obiske starejših župljanov, organiziranje letovanj oz. njihova

Zahvalna maša
ob 20. obletnici
ŽK Turnišče

opisovanja doživetij ob vrnitvi, Miklavževa darila, adventne venčke, botrstvo, zbiranje in delitev živil, delitev živil iz zalog EU ali pa romanje na Slomškovo Ponicvo in Klic dobrote v Celje ali kakšno drugo romanje Karitasovih sodelavcev, pomoči ob naravnih nesrečah.

V odboru župnijske Karitas nas je 18, skupaj z župnikom in duhovnim pomočnikom. Slednja se menjavata, od ostalih pa nas je polovica, ki delamo že od ustanovitve ali pa le kako leto manj.

Postno romanje
ŽK Turnišče
v cerkev Sv.
Helene v Pertoči

Zakaj vztrajamo? Teга odgovora ne vem – ali je preveč enostaven ali pa je vprašanje prezahtevno. Verjetno pa zato, ker enostavno želimo delati dobro.

Ob koncu naj Bog poplača župnikom, ki so nas vodili in podpirali – g. Alojzu Ratniku, g. Ivanu Kranjcu ter g. Robertu Brestu.

Celoten sestavek pa mogoče lahko zapisali tudi takole: v 20 letih se je zgodilo veliko.

Brez Vas oz. vseh tistih, ki ste se oglašali na klic dobrote, se vse to ne bi moglo zgoditi. BOG VAM POPLAČAJ! •

Prva
adventna
nedelja

VPETOST ŽUPNIJSKE KARITAS V OKOLJE

Danica Kocet

Župnijska Karitas Turnišče je začela svojo dejavnost v adventnem času leta 1992.

Nismo vedeli, kje in kako naj se lotimo dela. A ko smo se odločili za neko akcijo, smo reševali nastale probleme. Pri tem smo ves čas imeli v mislih, da je

Srečanje starejših občanov - maša

naših denarnih sredstev v blagajni zelo malo. Želeli smo si, da bi akcija uspela, da bi bili stroški kar najmanjši, vključeni naj bi bili župljani v večjem številu, skratka, dobrotelnost naj bi se zaznala na več načinov.

V župniji je 6 vasi ali nekaj več kot štiri tisoč prebivalcev. Za prvo adventno nedeljo smo začeli spleta ti adventne venčke po vaseh. Reči moram, da so to pravzaprav prevzele družine sodelavk ŽK. Po vaseh

Srečanje starejših občanov - druženje

sta bili to po ena ali dve družini, kjer so se zbrale po večini ženske, nekaj je bilo tudi moških, ter so spletli v enem večeru od 20 do 50 venčkov. Za glavnino materiala je poskrbela družin gostiteljica sama, mogoče s pomočjo še koga. Material, ki se rabi, so šibe in časopis kot osnova, nato pa smrečje ali vejice, ciprese ali kako drugo trajnejše zelenje, pa še nit oz. tanka vrvica ali žica. Za adventne svečke je poskrbela ŽK, spet smo iskali najcenejšo varianto. Pentljice pa sta izdelali po dve župljanki, ki sta bili tega večji, iz traku,

ki je bil dar domače cvetličarne. Nastali so adventni venčki, ki smo jih na prvo adventno nedeljo položili pred oltar, kar je videti čudovito, saj prinašajo praznovanje in njihov pomen nas pripelje do božiča. Name-njeni so bili mladim družinam ter prvoobhajancem. Ko so jih odnašali domov, je bil prostovoljni prispevek tisti, ki je in še pokriva stroške svečk. Prisotna je tudi zelo močna vrednota druženja in pripravljenost družin, da prevzamejo tako obveznost.

Z denarnimi sredstvi pa še vedno nismo bili na zeleni veji. Obrnili smo se na KS, pozneje na občino s prošnjo za dotacijo. Bili so razumevajoči in priskočili na pomoč s finančno injekcijo, ki je bila še kako dobrodošla, čeprav mogoče ta znesek ni bil ali ni velik.

Nova ideja: želeli smo pripraviti srečanje starejših občanov. Molitev, spoved in sveta maša – da, to bo v cerkvi, kje pa se bodo posedli in malo poklepetali ob skromni hrenovki, sadju in pijači? Potrebujemo šotor, mize, klopi. Potreben je korak do PGD in KS, danes do občine, ter naša izražena želja in njihovo prostovoljno opravljeno delo pred in po srečanju.

Pripravljamo dobrotelni koncert: program naj bo pester, scena naj bo primerna, potrebno je ozvočenje, povezovalka (ali povezovalac) programa je začim-ba vsake prireditve. Vse to najdemo v domači OŠ, v kulturnih društvih po vaseh, v bližnji glasbeni šoli ali pa povabimo nastopajoče iz bližnje župnije. V zahvalo za vso dobrotelnost bi radi pogostili vse prisotne, vendar brez Društva kmetov in pridnih radodarnih gospodinj to ne gre.

Zbiramo oblačila, gospodinjske aparate, trajna živila ... Akcija se zaključi šele takrat, ko se vse to pojavi tam, kamor in komur je namenjeno. Prevoze opravijo tisti, ki imajo ustrezno vozilo in šoferja. Obrnemo se na takšne družine ali na kako institucijo. Uspešni smo mi, zadovoljni pa so tudi izvajalci, saj je ta prevoz sponzorski.

Podobnih »novičev« pa je preko celotnega cerkvenega leta še več.

S celotnim našim delom ter z vsemi potrebnimi koraki pa je vedno seznanjen tudi naš župnik. Še več, pomaga nam iskati rešitve in poti, da pridemo do cenejših izvedb. Usmeritve in predloge pa iščemo in najdemo tudi pri ŠK oz. njenem generalnem tajniku.

Zagotovo smo na ta način razpeti med večino župljanov oz. večkrat celo preko meja domače župnije. To nam pri delu zelo veliko koristi.

Naj končam: v 20 letih se je zgodilo veliko. HVALA vsem, ki ste se našli v sestavku. •

ново mesto

KO ZASIJEJO UTRUJENE OČI

Ana Pavlakovič

V teh dolgih, turobnih zimskih večerih se v naša srca prikraje tesnoba, malodušje, otožnost. Noč, mrak, z oblaki pokrito nebo težijo našo dušo. Ti popoldnevi in večeri so zlasti neskončno dolgi za ostarele, osamljene ljudi, posebno pa za tiste, ki jesen svojega življenja preživljajo v domovih za ostarele, stran od svojih ljubljenih. V želji, da bi prav tem ljudem prinesli vsaj kanček veselja in radosti, smo se sodelavci Župnijske Karitas Črnomelj povezali z vodstvom doma in pripravili »miklavževanje«.

Sveti Miklavž je v spremstvu angelčkov pripeljal darila, ki so jih skrbno pripravili sodelavci Karitas. Najprej je obdaril skupino žensk, ki so si krajšale čas s kleptom v dnevnem prostoru. Nato se je s spremstvom napotil v sobe. Angelčki so vsakemu oskrbovancu izročili darilo, Miklavž pa jim je stisnil roko, jih pobožal, vzpodbujal, tolažil in ni pozabil na koncu dodati: »Naj te Bog čuva!« Glavna sestra Marija, ki ob takih priložnostih nesebično žrtvuje svoj prosti čas in se pridruži spremstvu, je marsikateriga ob pohvalnih besedah še pobožala, kar jim je izredno prijalo. Mnogim so se orosile oči, mnogi so se v mislih vrnili v otroštvo, zahvaljevali so se, stiskali roko v pozdrav, kot bi hoteli reči: »Ne odhajaj, postoj še malo, bodi ob meni.« Redki so vstajali iz svojih skrbno pogrnjenih postelj in spremljali Miklavža, dokler ni izginil v naslednje nadstropje. Nekateri med njimi, ki so v dve gubi skrčeni ležali v svojih posteljah, se niso odzivali na pozdrave in kliče Miklavža. To so tisti, ki živijo v svojem svetu, ki se le za kratek čas vrnejo med nas, in naslednji hip jih ni več. Tudi tem so angelčki z vso nežnostjo izročili darilo, Miklavž pa je dodal: »Naj te Bog čuva!«

Pozno zvečer je bilo razdeljenih vseh 205 daril. Staremu Miklavžu so že vidno klecale noge, saj je z darili delil tudi svojo energijo, ki so jo oskrbovanci nenasitno srkali. Angelčki in ostali spremljevalci so bili tudi utrujeni, a neizmerno zadovoljni. Čutili so, da so opravili dobro delo, saj so ta večer zasijale mnoge od starosti utrujene oči. •

NAPOVEDNIK

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

- 2. 1. 2013 Srečanje Kraške DK
- 3. 1. 2013 Tajništvo DK Ilirska Bistrica
- 5. 1. 2013 Srečanje Goriške OK, Renče
- 7. 1. 2013 Srečanje Karitas vipavske dekanije
- 8. 1. 2013 Srečanje DK Idrija Cerkno
Srečanje Tolminske OK
Druženje generacij, Ilirska Bistrica
- 9. 1. 2013 Srečanje Postojnske DK
- 10. 1. 2013 Razstava Umetniki za Karitas, Ljubljana
- 12. 1. 2013 Duhovna obnova Istrske OK
- 17. 1. 2013 Tajništvo ŠK, Ajdovščina
- 19. 1. 2013 Seminar za svetovanje, Kobarid

ŠKOFIJSKA KARITAS LJUBLJANA

- 12. 1. 2013 srečanje tajnikov in sodelavcev župnijskih in Škofijske Karitas v Antonovem domu na Viču

NADŠKOFIJSKA KARITAS MARIBOR

- 1. adventna nedelja (2. 12. 2012) – svečnica (2. 2. 2013): Več luči, več upanja – zbiranje sredstev za otroke (šolska prehrana, šolske in občolske dejavnosti)
- 22.1.2013 Izobraževanje sodelavcev Karitas – Ptuj ob 16.30
- 24.1.2013 Izobraževanje sodelavcev Karitas – Maribor ob 16.30
- 25.1.2013 Izobraž. sodelav. Karitas – Slovenj Gradec ob 16.30

ŠKOFIJSKA KARITAS MURSKA SOBOTA

- 26. 1. 2013 ob 8.45 Duhovna obnova sodelavcev Karitas

»DEJMO SKUPAJ ZAŽIVET«

Pogovor z evropskim poslancem g. Lojzetom Peterletom

Pogovarjala se je Barbara Pirnat.

V tednu Karitas je Slovensko Karitas s svojim obiskom počastil evropski poslanec g. Lojze Peterle. Z zanimanjem je poslušal zaposlene sodelavce in prostovoljce, ki so predstavljali programe Karitas. Sam je predstavil vizijo sodelovanja s Slovensko Karitas ter nas povabil na strokovno ekskurzijo v Bruselj. Z njegovim obiskom smo dobili sporočilo, da je tudi politikom mar za delo dobrotelnih organizacij. Po skupnem srečanju si je gospod Lojze Peterle vzel še nekaj časa za bralce našega Žarka dobrote.

Gospod Lojze Peterle, kakšni so vaši spomini na utiranje poti Karitas na Slovenskem?

Spominjam se, kako je bilo na vladi, ko smo želeli odpreti pot Karitas. Bilo je kar nekaj zapletov oz. nasprotovanj. Treba je bilo premagati stare miselne okvire. Na koncu se je to uredilo v neko formulo, ki Karitas kot dobrotelna organizacija daje možnost, da tu suvereno in enakopravno nastopa. Ni bilo enostavno, je bilo pa navsezadnje uspešno, čeprav bi se tudi danes dalo kaj narediti boljše. Mislim, da imamo v osnovi evropsko ureditev, da je tu neka pluralizacija dobrotelnosti, kjer se dobri koncepti lahko uveljavijo oz. si na nek način konkurirajo. Nimam nič proti konkurenci na temo dobrotelnosti.

Danes so vam sodelavci tajništva Slovenske Karitas predstavili programe dela. Vas je kaj še posebej presenetilo?

Marsikdo med nami vidi Karitas v nekem preozkem delokrogu. Karitas je razvila široko pahljačo skrbi do ljudi v različnih stiskah. Danes sem slišal za projekte in za smeri, za katere dejansko nisem vedel, npr. nisem vedel, da se Karitas uspešno ukvarja tudi s problemi, ki so povezani s trgovino z ljudmi, kar je ena posebna in tragična stiska. Karitas v Sloveniji se je uspela razviti na zelo odgovoren način na celi paleti socialnih problemov, in tudi ne dela samo doma, je močno angažirana v regiji in v Afriki oz. drugod po svetu. Danes sem res z veseljem poslušal te predstavitev pa tudi predstavitev bodočih ciljev ter tudi dobro razumevanje evropske dimenzije Karitas. Zame je bilo danes tole kar božično sporočilo.

Leto 2012 je bilo obeleženo kot evropsko leto aktivnega staranja. Tudi na Karitas smo veliko pozornosti posvetili medgeneracijski solidarnosti. Teden Karitas z geslom »Veselje v sožitju« je bil posvečen tej tematiki. Na kaj pa se vi spomnite ob teh besedah?

Vračamo se v to, kar smo že imeli, le da se danes temu učeno reče medgeneracijska solidarnost, medgeneracijski center ipd. Po domače bi lahko rekli »dejmo skupaj zaživet« oz. spoštujmo se, sodelujmo. Slovenija je na tem področju, zlasti po zaslugi inštituta dr. Antona Trstenjaka, ki ga vodi dr. Jože Ramovš, danes v vrhu evropskega konceptualnega razmišljanja oz. dogajanja. Komaj čakam, da prve take rešitve z medgeneracijskimi centri po slovenskih krajih zaživijo. Mi živimo v veliko bolj postarani družbi, ki ima zato določene probleme, hkrati pa imamo na razpolago več izkušenj ljudi, ki so glavni del svojega življenja že odživel, a bi lahko s svojimi izkušnjami ravno na ta medgeneracijski način še veliko dodali. Jasno je, da tu ne gre za koncept hiralnice ali neke zadnje postaje. Evropski pogled danes je tak: živimo aktivno, dokler je le mogoče, živimo suvereno, dokler je le mogoče. Potem ko res potrebuješ oskrbo oz. pomoč drugih, pa naj bo to narejeno tako, da je dostojno, da je učinkovito, spoštljivo itn. Danes je po vsem tem, kar se je zgodilo, ko se je družina – lahko dejansko rečemo – razbila, izziv, da povežemo skupaj njene sestavne dele oz. da povežemo generacije v novo kakovost sožitja. Danes tudi vemo, da če ne delamo tako, nas navsezadnje to tudi več stane.

Imate morda kakšno osebno izkušnjo medgeneracijskega sožitja, npr. življenja skupaj s starimi starši?

Nisem imel sreče, da bi videl koga od starih staršev. Starega očeta so ubili Italijani, drugega starega očeta so v enih posebnih okoliščinah ubili neki vaški baraboni, staro mamo je ubila strela, tako da je le ena umrla v času mojega življenja, ampak tisto sem pa videl le na parah. Sem pa videl veliko umirjenega medgeneracijskega življenja v družinah, ki sem jih takrat poznal. Iz krajev, kjer sem doma, sem videl umirjeno življenje, vsak je nekako živel v skladu s svojim statusom. Saj so bili tudi problemi, npr. s predajo dediščine, prepuščanja kmetije mlajšim itn. Od takrat naprej imam v spominu: ko so ljudje jedli skupaj, so bili stari starši, je bila srednja generacija, je bila nova

generacija. To sem takrat doživljal kot harmonijo, kot umirjenost, sožitje. Ni bilo tako konfliktno, kot se kdaj govori. Na tak način vsi, ki so zraven, nekaj profitirajo, stari starši ponujajo svoje izkušnje mlajši generaciji, hkrati uživajo vnuke itn. Imam vtis, da se v marsičem vračamo k temu, kar smo že imeli, tudi npr. na področju kmetovanja, danes se govori o organskem kmetovanju, tudi to smo že imeli, dokler ni bilo kemičnih gnojil. Jaz sem to še doživel.

Smo v času božično-novoletnih praznikov, kako je ta čas zaznamovan v Bruslju?

V Bruslju so bile ta teden demonstracije. Demonstrirali so kmetje. Tam je zmeraj kaj živahnega, kakšne demonstracije. Drugače si pa Bruselj oddahne, ko uradniki in politiki odidejo. Tisoče ljudi živi med tednom v Bruslju. Predstavljam si, da so za Belgijce ti prazniki tudi neke vrste olajšanje, mesto bolj umirjeno zaživi. Mi imamo tam samo delovno mizo, živimo pa doma. Vsak od evropskih poslancev gre praviloma domov, zelo redki živijo tam. Mi se ob četrtek ali petkih vračamo domov. Mislim, da vsi potrebujemo to vrnitev, to našo prazničnost, tudi umiritev, posvetitev drugim, manj delovnim vrednotam, če tako rečem. Mislim, da rabimo duhovno osvežitev.

Lahko še nekaj povem. V Bruslju se je zgodilo nekaj nenavadnega. Prvič niso naredili običajnega božičnega drevesa na glavnem trgu, zato da ne bi motili muslimanov. Sedaj je tam neko umetno drevo, ki seveda ne služi temu namenu. Meni je zelo žal, da se je to zgodilo. Mi tudi spoštujemo ramadan in druge zadeve, ki so svete muslimanom. Skrajno sem bil presenečen, da bi nekaj, kar nam tako veliko pomeni in je posvečeno ideji miru, sožitja, družine, da bi ta praznik lahko nekoga motil, zlasti pa ne muslimanov, ki imajo Jezusa in Marijo kar nekajkrat zapisana v koranu. Ampak to je bila politična odločitev.

Skratka, v Bruslju (no, ne samo tam, povsod) moramo biti pozorni do drugih in do drugačnih. Ne gre samo za vprašanje tolerance, gre za vprašanje, kako ob tej različnosti skupaj živimo. Jaz bi rekel, da božič potrebujemo.

Vstopili smo v leto 2013, ki je razglašeno za evropsko leto aktivnega državljanstva. Zakaj je Evropa izbrala to tematiko? Zakaj je to pomembno tudi za Slovenijo?

Vsak državljan katerekoli države članice Evropske zveze je tudi državljan Evropske zveze. In državljani Evropske zveze imajo določene pravice (npr. tudi če prebivajo v drugi državi, imajo pravico voliti župana in še koga drugega). V tem letu bomo skušali na različne načine to zavest državljanstva in možnosti, ki jih evropski državljani imajo, razvijati zlasti v povezavi s prostim gibanjem. Včasih tega ni bilo, danes pa se tega marsikdo še ne zaveda. Želimo si, da bi se vse državljanke in vsi državljani in EZ čutili res pripadniki te ne tako majhne družine.

Kako vidite, da bi se lahko Karitas priključila k iniciativam spodbujanja aktivnega državljanstva?

Tudi dobrodelnost naj ne pozna meja. Državljanini so vedno tisti, ki imajo zavest ali je nimajo. Vesel sem, da karitativna dejavnost že dolgo prestopa meje oz. ne pozna meja. Prepričan sem, da bi se dalo še veliko več narediti, če bi bolj mislili drug na drugega. Vesel sem, da ima Karitas ljudi, ki v Bruslju skrbijo za evropsko dimenzijo karitativnega dela.

Kot ste sami opazili, je Karitas močno dejavna tudi izven naših meja. Med drugim pomaga oziroma sodeluje na razvojnem področju z državami na območju nekdanje Jugoslavije. Kakšno strategijo vodi Evropska unija do teh držav, ki še niso njene članice? Kako vi vidite to sodelovanje?

Vse te države imajo t. i. evropsko perspektivo. Se pravi, da jim je odprta pot do polnopravnega članstva, vendar morajo na tej poti še veliko narediti. Pogledajte, koliko časa je trajalo s Hrvaško, ki ima še določene naloge pred seboj. Drugi bodo imeli seveda daljšo pot. So politične sile, ki delajo v tej smeri. Vse te države so del Evrope, niso pa še del Evropske zveze, kot je že Grčija, Romunija in Bolgarija. Mislim, da je zelo pomembno, da se ta proces združevanja Evrope zaokroži. Ampak seveda to pomeni, da se morajo v teh državah tudi družbe usmeriti v več sožitja, v več medsebojnega spoštovanja in sodelovanja. In tudi med državami se morajo končati te stare zamere, sovraštva, napetosti. Vse te države bodo v EZ, ko bodo tudi med seboj in znotraj sebe zaživele drugače. Kosovo je seveda tu zadeva, ki štrli, ampak ki gre vendar tudi počasi naprej. V bistvu je še težji problem Bosna, kjer ni volje, da bi živeli skupaj v isti državi.

Imate morda kakšno sporočilo za naše sodelavce Karitas po vsej Sloveniji?

Vesel sem, da je Karitas uspela razviti tako široko mrežo župnijskih Karitas, s toliko tisoč prostovoljci. Prostovoljstvo je baza. Je baza vsega. Seveda pa rabimo tudi nekaj profesionalcev, ki si jih je Karitas tudi uspela zagotoviti, ki lahko vse to zorganizirajo. Mislim, da je treba razvijati duha prostovoljstva z nesebičnim smislom za solidarnost, za stisko drugega. Posebej sem vesel, da se Karitas posveča tudi mladim ljudem, da skrbi tudi za vzgojo, in s tem mislim, da tudi prispeva k tistemu delu državljske vzgoje, brez katere ne moremo imeti zdrave družbe. Zdravo družbo lahko imamo, če je drugi spoštovan oz. če je drugi enakovreden, če je ena proti ena z menoj.

Gospod Lojze Peterle, najlepša hvala za pogovor in vse dobro v letu 2013! •

Tragična novica iz Caritas Nemčije

26. 11. 2012 se je v enem izmed nemških Caritasovih centrov v mestu Neustadt zgodila tragedija. Med izvajanjem usposabljanja za invalide je prišlo do požara. 14 oseb je umrlo, 8 oseb je bilo poškodovanih. Med žrtvami so bili prijatelji in družinski člani sodelavcev Caritas Nemčije. Slovenska Karitas je poslala sožalnico s sporočilom, da smo povezani v molitvi. Direktor Caritas Nemčije dr. Peter Neher se je zahvalil vsem sodelavcem Karitas v Sloveniji za vso duhovno podporo, ki jim v teh težkih časih zelo veliko pomeni. •

Republika Avstrija in Mohorjeva družba podarila knjige

Zvezno ministrstvo Republike Avstrije za šolstvo, umetnost in kulturo in Mohorjeva družba v Celovcu sta tudi letos podarila knjige v skupni vrednosti 50.000 EUR. Knjige so letos prejele štiri ustanove: Državna slovenska samouprava iz Monoštra, Slovensko združenje France Prešeren iz Skopja, Slovenska Karitas in Zaporniški vikariat.

Vrednostni bon za knjige (12.500,00 €) sta g. Imretu Jerebicu dne 7. decembra 2012 iz-

ročila veleposlanik Republike Avstrije v Republiki Sloveniji dr. Clemens Koja in predsednik Mohorjeve družbe Celovec Jože Kopeinig.

Z letošnjo donacijo želijo še posebej naglasiti, da zlasti v obdobju finančne in gospodarske krize, ko so se zlasti zaradi brezposelnosti številne družine znašle v novih stiskah, ne smemo pozabiti na omiko, ki jo v naše življenje prinašajo knjige. Posebej v takih časih je treba vedeti, da človek resnično »ne živi samo od kruha«.

Slovenska Karitas se iskreno zahvaljuje Mohorjevi družbi iz Celovca, ki še naprej izpolnjuje svoje poslanstvo ohranjanja kulture in negovanja slovenskega jezika. Zahvaljujemo se tudi Zveznemu ministrstvu Republike Avstrije za šolstvo, umetnost in kulturo za sodelovanje v tej dobrodelni akciji. •

V NOVOLETNEM JUTRU

**Z vsem hotenjem
v jutru prebujenem
k Tebi se oziram,
moj Bog.
Darujem Ti vse,
kar v novo leto
z mano gre:
vse želje, misli, sanje,
hrepenenje,
vse upanje in vero in tudi to,
kar letos me bo doletelo.**

**Pomagaj mi delati le to,
kar k Tebi me bo vračalo,
graditi svet,
kjer nihče več ne bo ujet,
z dejanji lajšati gorje,
verjeti v srečo jutrišnjega dne
in Tvojo voljo spolnjevati,
napake svoje
brez izmikanja priznati,
ne misliti,
da samo mene
v venec hvale morali bi tkati.**

**Ti vodi misli, želje in srce,
da vse bom delala tako,
kot v Tvoji volji
zame je namenjeno.**

Majda Slavinec

*QR koda za dostop do
Žarka dobrote na internetni
strani preko sodobnih
spletnih bralnikov.*

ISSN 1581-5528

9 771581 552004